No 2631 Zaterdag 4 Augustus 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.– bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.–
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1–7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Toespraak van Z. H. Excellentie Mgr. Verriet.

Excellentie,
Hooggeachte Genoodigden,
Beminde Geloovigen.

Op het einde van deze feestweek, waarin ons volk met zoo buitengewonen jubel en innige dankbaarheid de 300-jarige vereeniging van Curaçao met Nederland herdacht heeft, gaan vanzelf onze gedachten naar Hem, door Wien de koningen regeeren en in Wiens almachtige handen het lot en de bestemming rust van alle volken, — ook van ons volk — naar God, den Heer en Meester van alles en allen, den Gever van alle goed.

Dank is gebracht aan Nederland en de Nederlandsche Regeering, die steeds een open oog heeft gehad voor de nooden van Curaçao, en een warm hart, vol belangstelling voor de ontwikkeling van ons volk, en voor geen offers is teruggeschikt om deze ontwikkeling te bevorderen en te moedigen.

Dank is gebracht aan Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, en aan het ons allen dierbare Koninklijk Huis van Oranje, dat steeds met Curaçao heeft meegeleefd, in wel en wee, in vreugde en droefheid, -en onder welks gezegend bestuur Nederland en Curaçao zich één en groot en gelukkig gevoelen, en Nederland zich een glorievolle plaats heeft weten te veroveren in de rij der volken.

Dank is gebracht aan het Bestuur van Curaçao dat steeds metgematigdheid en rechtvaardigheid, maar ook in vaste lijn en met vaste hand, de belangen van land en volk heeft weten te behartigen, -zijn geestelijke niet minder dan zijn maatschappelijke en stoffelijke. Wat Curaçao is op geestelijk, maatschappelijk en stoffelijk gebied, dat heeft het voor het grootste deel te danken aan Nederland.

Dank is gebracht aan het Nederlandsche Volk, dat steeds met liefde bereid gevonden is om, wanneer Curaçao leed en in jaren van armoede de strijd om het bestaan er zoo bitter zwaar was, de helpende hand te bieden, en aan het arme volk mee te deelen van zijn rijkdom.

Dank is gebracht aan de Nederlandsche Katholieken, die nooit hun hart gesloten hebben, wanneer van uit Curaçao de bede weerklonk, de bede om hulp in den geestelijken en lichamelijken nood; -de bede om priesters, om voor het arme en verlaten volk het Brood der waarheid te breken, de bede om zusters en fraters, om zijn kinderen te onderwijzen, — om liefdezusters, om zijn zieken te verplegen, en te vertroosten en te versterken in de heerlijke weldoende stralen van de zon der Christelijke Charitas — dank aan de Nederlandsche Katholieken, die steeds, gedrongen door de liefde tot Christus, het schoonste en dierbaarste wat zij bezaten, hebben afgestaan ter liefde van Curaçao.

Dank ook aan ons goed en dierbaar Volk van Curaçao, dat ons allen zoo lief is, en dat steeds met groote dankbaarheid de weldaden van Nederland heeft aanvaard en met open armen zijn weldoeners heeft ontvangen en begroet; zijn ware weldoeners die het zijn verheven waarde van mensch en kind van God beter hebben leeren begrijpen en beseffen.

Maar vóór en boven alles, dank aan God.

Te Deum laudamus, o God, wij loven en danken U.

Dank aan God, Die zoolang de Nederlandsche driekleur boven deze gewesten wappert en zich zoo heerlijk ontplooit, land en volk gezegend heeft. Wanneer wij Curaçao vergelijken met zoovele andere landen, die zwaar lijden onder den druk en de onrust der tijden, dan kunnen wij den Goeden God niet dankbaar genoeg zijn.

Dank aan God, voor de schatten van geloof en christelijke beschaving, die onder de bescherming van de Nederlandsche driekleur, aan ons volk zijn meegedeeld. Dank aan God, voor wat voor ons volk zijn schoonst en edelst en meest waardevol bezit is, — zijn Christelijk geloof.

Het Curaçaosche Volk, — wij zeggen het met trots, — is een geloovig volk, God zij dank!

Als Curaçao leed en kwijnde in armoede en gebrek, dan vond het zijn troost en sterkte in zijn geloof.

In jaren van welvaart, heeft het Curaçaosche Volk deze met dankbaarheid uit Gods Vaderhand aanvaard, als een geschenk des hemels.

In voor- en tegenspoed gingen steeds zijn gedachten naar God, in Wiens handen wij allen zijn, en uit Wiens gezegende Handen wij alles, wel en wee, vreugde en droefheid dankbaar hebben te aanvaarden.

Te Deum laudamus, O God, wij danken U, dat Gij aan de kleinen en geringen hebt geopenbaard, wat Gij voor zooveel grooten en machtigen hebt verborgen.

Te Deum laudamus, O God, wij loven en danken U voor de ontelbare weldaden, die Gij door Nederland over Curaçao hebt doen nederdalen.

Te Deum laudamus, O God wij loven en smeeken U, met al de vurigheid van ons hart: zegen Nederland, zegen Curaçao!

Moge steeds onder Uw machtige bescherming, de Nederlandsche driekleur blijven wapperen over ons land en volk, tot glorie van Nederland en heil en geluk van Curaçao. Amen.

Johan van Walbeeck,

de veroveraar van Curaçao,

Ao 1634.

I.

Einde Juli 1634 veroverde een kleine vloot onder aanvoering van JOHAN VAN WALBEECK het eiland Curaçao. Dit geschiedde in opdracht van de *Geöctroyeerde West-Indische Compagnie*.

Onder geen enkel opzicht kan men deze verovering van Curaçao vergelijken met het bemachtigen van de Spaansche Zilvervloot, dat zes jaar vroeger in de baai van Matanzas van het eiland Cuba onder de geniale leiding van Piet Hein plaats had.

Terwijl deze Zilvervloot aan de W. I. Compagnie een voordeelige van 10 à 12 millioen gld. in den schoot wierp, bracht de aanwinst van Curacao haar wel veel zorgen en lasten, maar geen enkel direct financieel profijt. Zóó kunnen we het best begrijpen, dat er aan die verovering in Holland maar weinig ruchtbaarheid is gegeven en het heel lang geduurd heeft vóór de vreemde naam van Curaçao in het moederland eenige bekendheid verworven heeft. Terwijl de naam van Piet Hein veel grootere populariteit genoot dan de meest beroemde nationale zeehelden, geraakte de naam van Johan van Walbeeck in vergetelheid.

De bewindhebbers der W. I. C. hadden bij dezen aanslag op Curaçao toch met een mogelijke mislukking rekening gehouden en als practische zakenlui, met het advies van Willem van Usselinx voor oogen: „Want de kooplieden hebben de winst tot Noordster en de begeerlijkheid tot compas", hadden ze Van Walbeeck op het hart gedrukt in geen geval met leege handen in het vaderland terug te keeren en in dat ongunstige geval minstens met een lading zout thuis te komen.

Afgezien van de geringe kans, dat aan die aanslag op Curaçao onderweg nog een ontmoeting met een sterkere Spaansche vloot kon voorafgaan, moest voornamelijk voorzichtigheid en beleid van Walbeeck's gids zijn. Werkelijke risico was er aan deze onderneming niet verbonden, daar er volstrekte zekerheid bestond dat het eiland niet de minste verdedigingsmiddelen bezat, zoodat weerstand bieden van den kant der Spanjaarden een dwaasheid en ook een onmogelijkheid zou geweest zijn. Zoo had alles een heel rustig en kalm verloop. Gevochten behoefde er niet te worden. Geen druppel bloed is er bij vergoten. Alleen ondervonden de onderhandelingen omtrent de overgave van het eiland eenige vertraging en duurde het nog een paar weken voordat alle schikkingen getroffen waren en alles zijn beslag had gekregen.

De hoofdpersoon van dit historisch feit, dat zich hier juist 300 jaar geleden heeft afgespeeld, was natuurlijk JOHAN VAN WALBEECK.

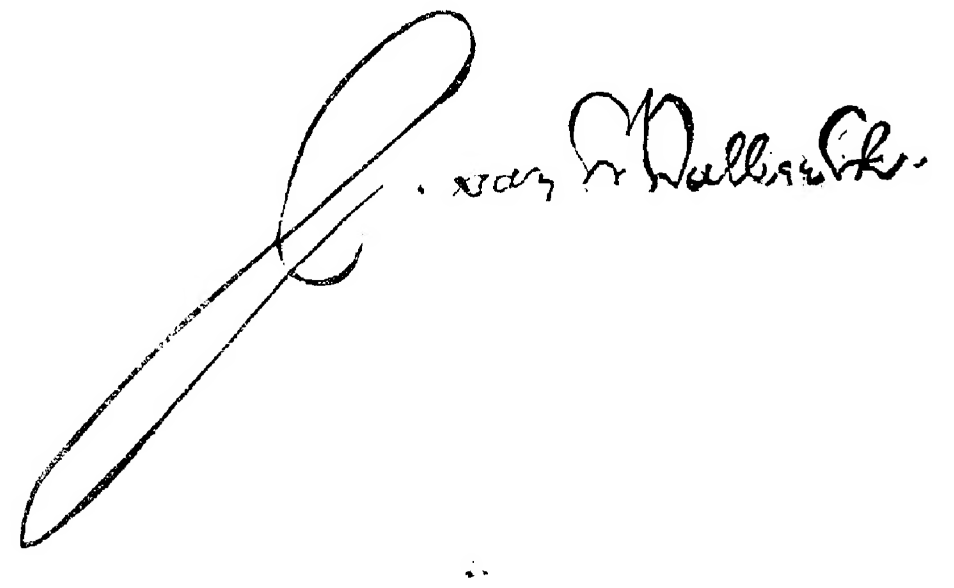
Er is ter voorbereiding van dit 300 jarig jubilé méér naar levensbijzonderheden van dezen man gespeurd dan in de drie eeuwen, die daaraan voorafgingen.

De Heer Mr. B. de Gaay Fortman te Amsterdam heeft het vorig jaar de ijverigste pogingen in het werk gesteld om een authentiek portret van VAN WALBEECK machtig te worden. Alle portefeuilles en collecties in de prentenkabinetten van Holland werden nagesnuffeld. De kansen waren á priori zeer gering. Iemand, die bijna zijn geheele leven op zee heeft rondgezwalkt, gaat bij zijn thuiskomst niet he allereerst op zoek naar een bekwaam schilder om daar uren lang te poseeren ten einde zijn contrefeitsel in rijkdom van coloriet te vereeuwigen. —Tot men opeens de ontdekking deed, dat zijn portret voorkwam op een der meest beroemde schilderstukken der wereld, nl. op de schuttersmaaltijd van B. van der Helst. Van den eenen kant stegen de kansen, als men weet dat dit stuk vervaardigd werd bij gelegenheid van den vrede van Munster in 1648. Van den anderen kant viel het niet gemakkelijk eenig verband te vinden, hoe een admiraal en Raad van Brazilië zoo maar onder het eerzame schuttersgilde van Haarlem was verzeild geraakt.

Eilaci, ook hier werden alle verwachtingen den bodem ingeslagen, toen bekend werd, dat van der Helst niet het portret van onzen Johan v. W., maar van een zekeren PAULUS van WALBEECK gepenseeld had. En het had natuurlijk geen zin nu nog verder na te pluizen of die Paulus misschien de vader of de oom, of de broer of een neef, of wellicht in het geheel geen familie van onzen Johan van Walbeeck was geweest. -*Es war zu schön gewesen* -Wat zou dat portret anders een mooi figuur gemaakt hebben op onze nieuwe jubileumzegels, terwijl wij nu met zijn naam onder een West-Ind.evaarder ten onrechte in den waan gebracht worden, dat dit schip zijn naam droeg of dat hij met dat schip ter verovering van Curaçao is uitgetogen.

* * *

Het eenige authentieke, het meest karakteristieke en persoonlijke, wat we nog van Johan van Walbeeck bezitten, is zijn mooie handteekening, die indertijd door Hamelberg in het Rijksarchief in den Haag op een paar oude documenten der West-Indische Compagnie is teruggevonden.

* * *

Bij zijn geschiedkundige studiën wordt men op Curaçao telkens geremd en voelt men zijn handen gebonden door het gemis van historische bronnen, van archieven en uitgebreide bibliotheken, die bouwstoffen kunnen leveren voor het onderwerp dat men onderhanden heeft. Met een artikel over Johan van Walbeeck, geraakt men al direct vast, omdat er over hem zoo weinig bekend is.

En zoo heb ik mij hier toevlucht genomen tot den Heer S. P. l'Honoré Naber in den Haag, oud kapitein ter zee, die zich een zeldzame kennis verworven heeft van het Hollandsch tijdvak van Brazilië en zich nu voor de Linschoten-Vereeniging belast heeft met een nieuwe uitgave met toelichtingen van het uiterst zeldzame werk van Johan de Laet, den geschiedschrijver van de West-Indische Compagnie, dat met geen goud te betalen is en van welke nieuwe uitgave nu reeds drie deelen verschenen zijn. Hij wees mij gelukkige oude werken aan, waarin iets over van Walbeeck te vinden was. Daar deze werken hier op C. niet aanwezig waren, had ik nog meer hulp noodig en vond die gelukkig in den Heer W. R. Menkman, die na zijn vertrek van hier de koloniale geschiedenis van onze Hollandsche West-Indische eilanden tot zijn speciaal studievak gekozen heeft. Aan beide Heeren betuig ik hier mijn oprechten dank voor hun weinig aantrekkelijk en tijdroovend onderzoek, het met hen betreurend dat het zoo teleurstellend was, omdat het met geen rijkeren oogst beloond werd. -Uit die weinige gegevens heb ik getracht de hoofdpunten uit het leven van Johan van Walbeeck te reconstrueeren.

Gelijk zooveel anderen, die naam gemaakt hebben in de geschiedenis van het Nederlandsche Zeewezen van de XVIIe en XVIIIe eeuw, heeft van Walbeeck niet als jong maatje, of als matroos of schipper op een kaperof oorlogsschip een harde leerschool doorgemaakt, maar was zijn opleiding een geheel andere. Hij genoot een zuiver wetenschappelijke opleiding. Waarschijnlijk geboren omstreeks het jaar 1600, liet hij zich als jong student inschrijven aan de Universiteit van Leiden en studeerde hier philosophie en later ook wis- en natuurkunde.

Zijn eerste zeereizen heeft van Walbeeck niet gemaakt in deze streken, maar in dienst van de *OOST*-Indische Compagnie. Den eersten keer dat wij zijn naam ontmoeten, is in het werk: „*Begin ende voortgang van de Vereenigde Neederlandsche Geöctroyeerde Oost-Indische Compagnie* (1646) lle deel, waar sprake is van een reis om de wereld, (die twee jaar duurden) van de Nassausche vloot van elf schepen, die aanving den 29 April 1623 en onder leiding stond van Jacques l'Hermite, als hoofd van het admiraalschip „*de Amsterdam*". Aan boord van dit schip bevond zich o. a. Johan van Walbeeck als mathematicus dezer vloot. Nagenoeg het eenige bewijs, dat er is overgebleven van zijn werkzaamheid als wiskundige op deze reis, is een kaartje in bovengenoemd werk, voorstellende de Zuidzijde van Vuurland aan de punt van Zuid Amerika, waaronder gedrukt staat: „*waergenomen ende afgebeelt door Johannes a Walbeeck.*

Hieruit blijkt dus afdoende dat van Walbeeck aan boord van dit admiraalschip geplaatst was uitsluitend om natuurkundige waarnemingen te doen. Dat men onder dit opzicht veel vertrouwen in hem stelde en zeer groote verwachtingen op hem bouwde, blijkt nog meer uit het volgende:

De Amsterdamsche geneesheer Dr. Nic J. van Wassenaer schreef een: „*Historisch Verhael alder ghedenckweerdigste gheschiedenissen*" enz. — In dl. V. bl. 10 schrijft hij, dat den 28 en 29n October 1628 van Amsterdam een vloot van elf schepen van de Oost-Indische Compagnie naar Oost Indië vertrok onder leiding van Pelsers aan boord van het schip „*Batavia*". Op deze vloot bevond zich ook Johan van Walbeeck, mathematicus. „Van hem, zegt Van Wassenaer, hebben wij metiertijd te verwachten de observaties, die hij gemaakt heeft tijdens zijn reis rondom de wereld onder Generaal l'Hermite, nl. zijn waarnemingen omtrent de moussons, over Eb en Vloed, over de winden buiten de tropen, over de aardbevingen, zoodat ook zijn onderzoekingen op deze nieuwe reis de wetenschap ten goede zal komen." — Maar het schijnt anders geloopen te zijn, dan van Wassenaer verwacht heeft. Wat er met die aanteekeningen van Van Walbeeck gebeurd is, is ons onbekend. Voor zoo ver onze nasporingen reiken, zijn ze nooit gepubliceerd. Misschien berusten zij nog in een vergeten hoekje van een of ander archief.

Nog vóór er een jaar verloopen was, vinden we van Walbeeck reeds weer in het Vaderland teruggekeerd. En nu zien we zijn leven een heel andere wending nemen. Hij gaat over in den dienst van de *West*-Indische Compagnie. Wat hiertoe aanleiding kan gegeven hebben, blijft in het duister. Doch dit is wel zeker, dat hij van zijn vroegere superieuren wel de meest eervolle aanbevelingsbrieven heeft meegekregen. Want bij zijn vertrek uit Zeeland op 1 November 1629 staat Johan van Walbeeck geboekt als vice commandeur aan boord van de „*Neptunus*" onder Maarten Valck, die commandeur van de „*Geldria*" was. Deze vloot moest Generaal Hendrik Cornelisz Lonk (ook Loncq) achterop zeilen, en op de Cap Verdische Eilanden bijeenkomen om zoodra ze sterk genoeg was, naar Brazilië over te steken en dan te trachten Olinda te veroveren. — Zonder het „waarom" te weten, kunnen we toch met vrij groote zekerheid vaststellen, dat van Walbeeck niet aan deze expeditie heeft deelgenomen, omdat Lonco reeds den 14 Februari 1630 met zijn schepen voor Pernambuco verscheen en na een paar dagen eerst Olinda en kort daarop ook die andere stad veroverde. Walbeeck kwam daarentegen eerst 21 April te Pernambuco aan en werd reeds den volgenden dag geïnstalleerd als lid van het College van Politieke Raden, wel een bewijs dat ondanks zijn jeugdigen leeftijd zijn bijzondere begaafdheden op hoogen prijs gesteld werden.

Hier zien wij hem tot steeds hoogere functies opklimmen. Op 8 Dec. van ditzelfde jaar brengt hij een schip door hem veroverd als prijs op en was toen reeds benoemd tot Admiraal op de Kust van Brazilië. Johan de Laet, de geschiedschrijver van de W. I. C. noemt men bij deze gelegenheid „een wel ervaren zeeman, die tevoren reeds zijn dapperheid getoond had." In de volgende jaren commandeert hij een expeditie naar Kaap St. Augustin, die evenwel mislukte, twee andere naar Rio Formoso en opnieuw naar Kaap St. Augustin.

Waarschijnlijk om bij de Bewindhebbers de dringende belangen van Brazilië te bepleiten, vertrekt van Walbeeck met den Gouverneur Weerdenburg en nog eenige andere hooge functionarissen in het najaar van 1633 naar het Moederland.

Hier kwam hij wel ter gelegener tijd. Want de Compagnie zocht in die dagen juist naar een bekwaam persoon om aan het hoofd te staan van een expeditie naar West-Indië, waarnaan we geen groote gevaren verbonden waren maar die toch veel beleid en doorzicht en taaie volharding vereischte.

Als men de eerste tochten der Hollanders naar deze eilanden nagaat, dan vindt men Bonaire het eerst, reeds in 1621 en later nog herhaalde malen door hen bezocht werd, meestal om er strooptochten te houden. Er werden schapen geroofd en rood verfhout (ook stokvisch- of Braziliehout genaamd, (*Haematoxylon Braziletto*) en pokhout of Wajacá (*Guajacum officinale*) gekapt. Ofschoon men het eigenlijk meer op Curaçao gemunt had, durfde men daar toch niet te landen, omdat men tot nu toe nog geen betrouwbare berichten had kunnen inwinnen in welk een staat van verdediging het eiland zich bevond en of men zich bij een eventueelen aanval daar, op veel tegenweer zou moeten voorbereiden.

Hierin kwam onverwacht verandering, toen zich in het begin van 1634 een zekere Jan Janszn Otzen bij de Kamer van Amsterdam aanmeldde, die door de Spanjaarden krijgsgevangene was gemaakt Het meest voor de hand ligt te veronderstellen, dat dit hier ergens in de buurt geschiedde, dus bij gelegenheid dat Hollandsche schepen op Punta de Araya (Cumaná) zout kwamen rooven. Hij mocht dan van geluk spreken dat hij het er levend had afgebracht, want gewoonlijk werden die gevangen genomen matrozen aan de ra's van hun eigen schepen opgehangen. Jan Otzen werd dus naar het nabijgelegen Curaçao opgestuurd en hier gedetineerd. Daar er hier toch van geen ontvluchten sprake kon zijn, heeft men hem waarschijnlijk een groote mate van vrijheid van beweging toegestaan, zoodat hij volop gelegenheid kreeg het eiland in alle richtingen te doorkruisen. Hij beweerde ten minste voor de Heeren in Amsterdam, dat hij „alle de ghestalten van 'tselve ende de haven wel hadden deursien". Van den *buitenkant* van het eiland was hij natuurlijk minder goed op de hoogte, want toen hij later als gids aan Van Walbeeck moest aanwijzen waar de ingang der haven was om in, te zeilen, liet hij hem in het onzekere. Vermoedelijk heeft Otzen later bij het uitwisselen der krijgsgevangenen zijn vrijheid herkregen.

Laten wij hier even vastleggen, dat Jan Otzen de eerste Hollander geweest is, die hier op Curaçao gewoond heeft. Onder Van Walbeeck schijnt hij niet lang op Curaçao gebleven te zijn, want op het eind van het volgend jaar, op 12 November 1635 komt er van Otzen een verzoek in bij de Bewindhebbers in Amsterdam dat hem op dat eiland tien morgen (bunder) land zullen geschonken worden, welk verzoek hem werd toe-

gestaan, mits hem dat stuk zal worden aangewezen. Hij schijnt toen nog eenigen tijd in Holland te zijn gebleven, want zes maanden later is hij er nóg en dient op 28 Mei 1636 een tweede verzoek bij de Heeren in om vrije passage voor zich en vijf man en een jongen op het schip, dat naar Curaçao gaat vertrekken, op de condities hem door de Heeren Commissarissen toegestaan, n.l. om vier koebeesten, vier paarden en zooveel schapen en bokken te mogen hebben als hij op twaalf bunder land kon onderhouden.

Otzen is zeker een der allereersten geweest, aan wien een stuk grond in eigendom op C. is toegewezen. Schenkings- of koopbrieven van dien eersten tijd bestaan er niet meer, zoodat het onmogelijk is zelfs bij benadering vast te stellen waar ergens dat stuk grond gelegen was. Het is zeer te betwijfelen, of Otzen hier gebleven of wanneer hij gestorven is. Het blijkt niet, dat hij getrouwd was, anders had hij allicht voor zijn terugreis naar C. ook vrije paasage voor zijn vrouw aangevraagd. Nakomelingen of naamgenooten van hem bestonden er hier zeker niet meer in 1713, hetgeen blijkt uit de lijsten bij Hamelberg, Documenten bl. 117.

Wordt vervolgd.

Feest in de Beneden Districten.

Zondagmorgen na de kerkdiensten, begon het zoo uitstekend geslaagde Eeuwfeest in de Beneden-districten. Dagenlang voorbereid met geduld en tact, onder de onvermoeibare persoonlijkheid van den Districtmeester, den Heer VAN EPS, heerschte er rondom en in het Huis op Dokterstuin, bij arm en rijk een vroolijkheid, bleek er een volksfeest georganiseerd zoo algemeen en gemoedelijk als we niet hadden durven verwachten!

Ongeveer elf uur kwamen de eerste rijders op 't met groen en vlaggen keurig versierde Huis aanrennen. De wedstrijd werd verreden in drie groepen, bestaande telkens uit ongeveer zestien ruiters. De winnaars van de afstand van één mijl waren:

Johannes Wiels, Jozef Djaun, Juancito Kirindongo.

Elk kreeg een prijs van f 12.50 en een herdenkingspenning.

De ruiters zaten vast in 't zadel en wanneer een groep van verre den berg afkwam rennen deden de ruiters denken aan de Amerikaansche cowboys. Was de eerste, de eereboog van Dokterstuin binnen, dan ging er een oorverdoovend hoera op, dat alle muziek overstemde.

Hierna begon de wedstrijd zakloopen voor jongens bestaande uit tien prijzen van een gulden. De jongens sprongen in kluchtige sprongen, vielen, buitelden rond, sprongen weer overeind, aangemoedigd door de toeschouwers.

Om twee uur op 't groote voetbalterrein, een der beste van Curaçao en andere eilanden, begon 't hardloopen met prijzen van 5 gld. voor de winnaars. Ook deze wedstrijd in de warme zon slaagde uitstekend. De honderd Meter afstand werd o.a. gewonnen door Arturo Hooi, Enrique Koeiman, Theo Daantje.

De 200 M. werd gewonnen door Reinardito Francisco, Victor Comenencia. Deze wedstrijd had zooveel succes, dat de toeschouwers op eigen initiatief geld bijeenlegden en prijzen beschikbaar stelden, buiten het feestprogram om. Hierop volgde de voetbalmatch tusschen Velocitas (Barber) in zwart wit gestreept shirts en Red Devils (jongens van Dokterstuin) in oranje shirts, met uitslag van 1—2 voor de R. D. Er was wederom een groote menschenmassa van alle kanten toegestroomd. Er werd door sommige spelers goed spel geleverd. Toch mag ten bate van Koning Voetbal een enkele opmerking gemaakt, men hield over 't algemeen niet genoeg rekening met de wind, men speelde te hoog, waardoor de bal vaak in handen der tegenpartij viel, maar vooral in samenspel moet meer geoefend, boven de vraag wie alleen door een rij tegenspelers heenbreekt, staat de kunst van een keurig samenspel, boven de eer een goal te maken, het belang dat de club de match wint!

Elke speler van het winnend elftal kreeg 2.50 gld en elkeen die meegespeeld had of zich had verdienstelijk gemaakt (als scheidsrechter enz.) een herdenkingspenning.

Vóór het spel begon zongen de voetballers een krachtig enthousiast lied waarna de aftrap door den Districtmeester. In de rustpauze (halftime) werd door FEDERICO ALBERTUS een werkelijk zeer goede rede gehouden, een zeer toepasselijke rede op de 300 jarige samenhoorigheid van Curaçao met Nederland. Federico Albertus wees er op, wat Nederland voor Curaçao gedaan had in de loop dezer eeuwen, een goed zorgend Bestuur dat de welvaart der bevolking beoogde, terwijl de beste kinderen van het Moederland alles verlaten om de Curacaosche bevolking op den weg tot God te geleiden. Hij bracht hulde en dankte aan Z. Excell. den Gouverneur, aan den Heer van Eps, districtmeester, voor wat deze beiden voor de Benedendistricten tot stand brengen en aan Mgr. Verriet voor de onvermoeide arbeid aan het zieleheil.

In een paar hartelijke woorden, dankt de Heer Districtmeester. Ook zegde hij dank aan de bevolking voor het keurige gedrag gedurende de feesten.

Inderdaad volkomen sluiten we ons aan bij de rede van den Heer Federico Albertus en het dankwoord van den Heer van Eps. En van harte wenschen we de Districtmeester en de bevolking der Beneden districten geluk met het schitterend verloop van dit Eeuwfeest:

t' Had niet geregelder, en netter en blijer kunnen zijn!

PROCLAMATIE

van den 31sten Juli 1934.

Aan de Curaçaosche bevolking.

De feestelijke herdenking van de inbezitneming van het eiland Curaçao in 1634, grondslag voor de vereeniging van dit gebiedsdeel met Nederland, is allerwege welgeslaagd.

Allen, die hebben medegewerkt om aan deze herdenking een onvergetelijke plaats in de geschiedenis te geven, betuig ik van harte mijn dank.

Aan het Curaçaosche Volk in de eerste plaats, dat op de verschillende eilanden op waardige wijze uiting aan de feestvreugde heeft gegeven; aan de herdenkingscommissies, welker leden tijd noch moeite spaarden om een aantrekkelijk programma samen te stellen en tot aller voldoening uit te voeren; aan de vele vereenigingen, maatschappijen en particulieren, die met de commissies hebben samengewerkt en daarmede eenzelfde doel hebben nagestreefd, door elk naar vermogen aan de vierende gemeenschap cultureele en stoffelijke blijken van medeleven te bieden.

Afzonderlijk breng ik dank aan de vereeniging „Nederlandsch Fabrikaat", die Curaçao in staat heeft gesteld gedurende de feestweek een tentoonstelling te houden, belangrijk door haar talrijke inzendingen, alsmede aan de personen, die van Suriname uit met interessante producten aan die tentoonstelling hebben deelgenomen.

Met groote waardeering aanvaardt Curaçao twee blijken van sympathie: de gedenksteen, aangeboden door de officieren en oud-officieren van de Koninklijke Nederlandsche Marine en het monumentale uurwerk, aangeboden door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, dat eerstdaags zijn plaats op een der centra van Willemstad zal verkrijgen.

De godsdienstige gemeenten in dit gebiedsdeel, welker voorgangers op plechtige wijze de 300-jarige vereeniging van Curaçao met Nederland hebben herdacht, past een woord van oprechten dank.

Gaarne breng ik een woord van lof aan de politie, die in hooge mate heeft medegewerkt om de feestviering vlot en ongestoord te doen verloopen.

Willemstad, den 31sten Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao.

VAN SLOBBE.

BERICHTEN.

Kerkberichten.

a. s. Zondagavond om half zeven zal in de Kerk van Pietermaai een Pontificaal Lof worden opgedragen door Z. H. E. Mgr. Verriet ter eere van het feest van de H. Vader Dominicus, stichter der Orde —.

* * *

De volgende week Dinsdag zal Z. H. E. Mgr. Verriet een pontificale Requiem mis opdragen in de Cathedraal als jaargetijde voor wijlen Z. H. E. Mgr. Vuylsteke, de diepbetreurde voorganger van onzen tegenwoordigen Bisschop.

Wij hopen dat talrijke geloovigen dezen H. Mis bij zullen wonen uit dankbaarheid voor alles wat Mgr. Vuylsteke z. g. voor Curaçao gedaan heeft.

Jubileum-Album.

Door de Fotohandel, Sunny Isle L Reck Curaçao (N. W. I.) werd onze redactie verrast met een keurig Jubileum Album bevattende 5 Curaçaosche Penteekeningen, vervaardigd door Hollandsche Artisten en één Reproductie Historische Curaçaosche Penteekeeing.

Het ontwerp is van den Heer J. Tijssen, den Haag.

De vijf zeer fijne Penteekeningen zijn:

1. St. Anna-Baai, Gezicht op de Handelskade.
2. Landschap bij den Zwarten Berg.
3. Waterverkooper.
4. Straatje in Otrabanda.
5. Paleis van den Gouverneur.

Wanneer deze platen met een weinig smaak worden ingelijst vormen zij een zeer interessante wandversiering, die in het meest artistieke milieu niet zullen misstaan; met succes zullen zij de smakelooze prenten vervangen die met hunne onoogelijke proporties felle bloedworstkleuren vloeken met elk beschaafd interieur.

Wij wenschen de Fotohandel „Sunny Isle" van harte geluk met deze artistieke uitgave, en danken voor het ons toegezonden exemplaar.

Moge deze album spoedig door andere meerdere worden gevolgd.

Het clubgebouw op de Klipstraat.

De opening van het clublokaal voor onze R. K Jongelui is een groot succes geworden. Gedurende de 14 dagen dat de club toegankelijk is zijn er totaal 318 bezoekers geweest. De jongelui interesseeren zich werkelijk voor hun nieuw tehuis, want zelfs gedurende de feestdagen was de zaal iederen avond vanaf 5 u. n. m. tot 10 uur 's avonds goed bezet.

Waar jonge menschen nu eenmaal gaarne elkanders gezelschap opzoeken, is het oneindig verkieselijker, dat zij bij elkaar komen in een Christelijke omgeving, onder de leiding van hen die met hart en ziel zich aan hun geestelijke vorming wijden, dan dat zij 's avonds langs de straat slenteren of de cine bezoeken.

Om de jongens aangenaam bezig te houden zijn er, behalve een mooie bibliotheek, dam- schaak- en dominospelen ... en er wordt ruim gebruik van gemaakt.

Wij sporen de ouders aan om hun jongens geregeld naar de club te sturen, mits zij onmiddellijk na afloop naar huis gaan en alle vrienden van onze jeugd verzoeken wij dit mooie werk te steunen door hun sympathie, door het zenden van boeken en tijdschriften en door hun geldelijke bijdrage opdat de club spoedig kan worden uitgebreid.

Kamer van Koophandel & Nijverheid.

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer gewend met het verzoek in relatie met im- en exporteurs te treden, voor wat achter hun namen vermelde artikelen betreft:

Attard & Aguis, 25 Lascaris Warf, Valletta, MALTA, zoekt importeurs van roode en witte uien.

Murao & Co., Kumochi 2 chome, Kobe, JAPAN, zoekt importeurs van Japansche goederen, in het bijzonder wollen goederen.

The China Industrial Export Co, Chefoo, N. CHINA, zoekt importeurs of agenten van zijden en kanten stoffen.

Maison Milan Vatinel & Cie. 33 Rue Jules Siegfried, Le Havre, FRANRIJK, zoekt exporteurs van dividivi, aloë enz.

N.V. ECCO, Torengebouw 20ste verdieping, Antwerpen, BELGIE, zoekt exporteurs van Dividivi, Aloë, geitenvellen en andere producten van deze eilanden.

Vervolg en einde van de Feestweek.

Ofschoon bij het perse gaan van ons orgaan l.l. Vrijdag de feestweek nog in volle gang was, konden wij reeds voorzien, dat de feeststemming er ten einde toe zou inblijven. En zoo is het ook geweest. Tot en met Zondag heeft Curaçao feest gevierd, steeds met stijgend enthousiasme, zonder een wanklank.

De bezoekers der verschillende tentoonstellingen waren Donderdag vooral talrijk. Er was maar één roep over al het schoons, dat men kon bewonderen; de Shell had het gymnastieklokaal der Hendriksschool in een feeëriek kristalpaleis omgetooverd; de honderden glasbellen aan de wanden en aan het plafond maakten een sprookjesachtigen indruk, terwijl de groote ijsberg in het midden der zaal voor de verkoeling der atmospheer zorgde. — In de omheining van de Wilhelminaschool was in de buitenlucht een tent opgeslagen door de firma Mensing, waar de vermoeide wandelaar kon uitrusten en gratis zijn dorst lesschen aan Heineken's bier.

Ook in het gebouw zelf kon men zich verfrisschen in kamer no. 6 waar de phoenix Bierbrouwerij haar stand had en in kamer No. 7 waar de Van Vollenhovens-bierbrouwerij lustig tapte voor alle begeerigen. —

Het is onmogelijk de 13 smaakvol ingerichte vertrekken met de opgepropte handelsartikelen te beschrijven.

Wij hopen, dat van alle stands photo's zijn genomen en dat spoedig een album van het geheel met beschrijving moge verschijnen.

Hier en daar vindt men de losse verslagen van onze reporters; we willen volledigheidshalve nog 't volgende vermelden.

De openluchtbioscoopvoorstellingen op St. Rosa en Sta Marie zijn uitstekend geslaagd en werden door duizenden zoowel grooten als kleinen bezocht. Hulde aan de Weled Gestr. Heer van Leeuwen voor zijn idee en de uitvoering ervan. Het succes heeft zijn werk gekroond en zijn moeite beloond.

De betrouwbaarheidsrit voor auto's en trucks was iets nieuws voor Curaçao. Er waren naar wij hoorden niet zooveel deelnemers als was verwacht.

De deelnemers vertrokken met een tusschenruimte van één minuut en waren 10 in getal.

De eerste prijs werd behaald door: Dr. A. Lefevre.

de 2de door A. L. Bentura
de 3de „ M. Hanst
de 4de „ T. Kemper
de 5de „ M. de Jongh
de 6de „ J. R. de Wit
de 7de „ F. v. d. Vies
de 8ste „ B. Jonkers
de 9de „ F. de Jongh
de 10de „ F. Daké.

Over de verschillende sportwedstrijden zie men elders in ons blad. Wij bedanken hier nog heel in 't bijzonder de Dirctictie van de C.P.I.M. voor de gracieuse uitnoodiging en de mooie plaatsen voor de pers gereserveert.

De *Herdenkingsdiensten* in de verschillende kerken en synagogen waren zeer plechtig en werden door een groote toeloop van volk bijgewoond.

Het was een zeer mooie gedachte van de samenstellers van het feestprogramma, de feestweek te sluiten met dank te brengen aan God voor de vele ontvangen weldaden en met zegen af te smeeken over Nederland en Curaçao, moge ook in de toekomst Gods Vaderlijke Voorzienigheid Hare bescherming aan ons allen blijven verleenen.

Vermelden we nog de aardige gondelvaart met de verlichte vaartuigen, die een allerleukst effect maakten en het prachtige vuurwerk op het Rif dat duizenden in verrukking bracht dan heeft men een klein en zeer onvolkomen begrip van hetgeen er in de feestweek te Curaçao is genoten.

Te laat, maar niet versmaad.

De feestcommissie, die aan alles heeft gedacht had ook de kinderen niet vergeten. Ze zouden allen getracteerd worden. Maar wanneer? De jeugd had immers de geheele week vrij. Geen nood Ook na de feestweek zouden de versnaperingen nog wel welkom zijn. — En zoo trokken Dinsdag van deze week eenige commistsieleden er op uit met een goed gevulde truck om de scholen te bezoeken en daar de doozen te deponeeren met de honderden zakjes suikergoed, netjes verpakt met de jaartallen 1634-1934. De kleinen en ook de grooten . . . ja zelfs de grootsten waren allen voldaan en ze hebben alles smakelijk opgegeten. Dank aan de op alles bedachte gevers namens de gansche Curaçaosche schooljeugd!

Vereeniging Suriname.

Woensdag-avond ll. werd door de Vereeniging Suriname een zeer goed geslaagde feestavond gegeven in Roxy ter eere van de Herdenkingsfeesten.

Het programma werd zeer vlot afgewerkt en boeide om de keurige uitvoering.

Naar wij vernemen viel het Herdenkingslied van Suriname aan Curaçao zeer in den smaak.

Moge dit feest er toe bijdragen om den onderlingen band tusschen Suriname en Curaçao te versterken is de wensch van onze redactie die tot haar spijt van de uitnoodiging tot bijwoning van den feestavond geen gebruik kon maken maar bij deze de verzekering geeft dat zij deze uitnoodiging zeer op prijs heeft gesteld en er gaarne haar oprechte dank voor uitspreekt.

Door de Redactie in dank ontvangen

een exemplaar van de psychologische roman: RAUL door D. Dario Salas.

De eerste uitgave van deze roman verscheen in 1910: de tweede, die voor ons ligt, dit jaar, 1934.

We hebben nog geen tijd gehad om RAUL te lezen. Mogelijk komen we later nog op dit werk terug.

1) Van de Curaçaosche Handel Maatschappij het *Verslag over het boekjaar* 1933.

2) Van de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij. *Verslag over het Boekjaar 1933.*

3) Van het Oostenrijksche Consulaat een zeer interessante brochure getiteld: *Bloedig Carnaval of De Dooden: Vermanen* feiten en documenten betreffende de Oostenrijksche Revolutie. door Leo Speet.

4) Van de R. K. Boekhandel St. Augustinus Nummer 6 van jaargang 6 van het steeds interessante maandblad van de Jeugd *Hou en Trouw*.

5) Van de R K Jeugdcentrale het eerste nummer van het nieuwe tijdschrift voor de rijpere jeugd *Adilanti*, dat om zijn zeer mooie uitgave en schitterende inhoud zich zelf aanbeveelt en naar wij vernemen buitengewone aftrek vindt.

Goede Reis.

Donderdag middag ll. om 5 uur vertrokken met de Simon Bolivar de Heeren ZANDKUIL en KNOTTENBELT, die beiden eenigen tijd in Curaçao hebben vertoefd met hoogst belangrijke opdrachten en ieder in eigen kring door hun beminnelijk optreden en hunne belangstelling voor alles wat onze eilanden betreft zeer vele vrienden hebben verworven; zeer velen ook uit de hoogste kringen waren dan ook aanwezig om beide Heeren uitgeleide te doen en hen een goede reis en behouden aankomst in het vaderland toe te wenschen. Onze Redactie sluit zich gaarne bij deze wenschen aan.

Twee illustre dooden.

De wilde geruchten, die de laatste weken de ronde deden als gevolg van de politieke ontreddering in Europa doen ons sceptisch staan tegenover sensatieberichten van moord en doodslag op politieke grootheden. Maar toen ten slotte van alle kanten de bevesting kwam van Dolfuss dood, of beter afslachting, moesten we het vreeselijke nieuws wel gelooven. Eens zal de geschiedenis recht doen aan dezen eminenten staatsman, die we in 't zelfde licht zien als de vermoorde geloofsheld Garcia Moreno. Moge hij in den hemel zijn arm Oostenrijk to voorspreker zijn bij den Almachtigen God.

Een geheel ander figuur, maar die eveneens onzen eerbied afdwong was president Hindenburg, deze week kalm in de Heer ontslapen. De groote liefde voor zijn Vaderland heeft ook deze man offers doen brengen waarvan men de grootte slechts zal kunnen begrijpen, wanneer men eenmaal de juiste verhoudingen zal kennen die tusschen Hitler en de overleden president bestonden.

De goede God geve beiden de rust die zij op de aarde nimmer kenden, de eeuwige rust in s'Heeren Aanschijn.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Curaçao, 31 Juli 1934.

Mijnheer de Redacteur.

Nu de Herdenkingsweek voorbij is past het mij als Voorzitter van de Herdenkingscommissie tot waardige viering van de 300 jarige vestiging van het Nederlandsche Gezag op Curaçao allereerst een woord van dank te richten tot geheel de bevolking in al haar deelen voor de zoo spontane en tegelijk zeer waardige wijze waarop zij deze feestweek heeft doen verloopen.

Maar tegelijkertijd kan ik niet nalaten mij te wenden tot de Politiecorpsen en mijn persoonlijk warmen dank uit te spreken voor de eminente wijze waarop de Politiemannen, van de hoogst geplaatsten tot de lagere rangen toe, hebben meegewerkt door hun tactvol optreden om deze Herdenkingsweek te maken tot een voor ons Curaçaosch-volk onvergetelijke.

Wien men dan ook hoort, van wat taal, partij of kleur dan ook, ieder is vol lof over het optreden van de Politie, en waar wij in den regel met onze afbrekende critiek vlug zijn, willen wij thans deze gelegenheid aangrijpen om onze diepe erkentelijkheid uit te spreken voor de Politiemannen, wier optreden voor een groot percentage heeft medegewerkt tot het welslagen van de nu voorbije feesten.

Ik draag in mij een stillen trots ze feesten te hebben mogen voorzit en zeg hier openlijk gaarne harte dank aan allen die tot het welslag hebben medegewerkt.

U dankend voor de plaatsruimte blijf ik van U gaarne Uw dw.

Ds. C. Milet de St-Aubin.

Voorzitter Herdenkingscommissie 1634-1934.

Varia.

Nog duizenden melaatschen loop ten huidige dage vrij rond in Europ doch de gevaren der besmetting z daar zeer gering: aldus een officie communiqué van de Fransche Acade mie van wetenschappen.

De meeste slachtoffers hebben ziekte opgeloopen in de kolonies.

De Amerikanen hebben in den korte tijd, dat zij aan de Argonne gevoch ten hebben, meer munitie verbruik dan in geheel hun vrijheidsoorlog.

In het aartsbisdom van Boston zij tweelingsbroeders, die beiden prie ter en pastoor zijn. Het merkwaa dige van dit geval is dat ze beide een parochie van hun eigen patroon heilige gekregen hebben. Patric Buckley werd benoemd voor de S Patrick kerk te Cambridge en Micha Buckley voor de St Michaels kerk va Noord Andover.

In een klein stadje van Italie, Cas tel-S. Elia, werd het graf van bisscho Doebbing geplunderd. Bij het gerech telijk onderzoek kwam men tot d ontdekking dat het lichaam van deze godvruchtigen prelaat, sinds vijftie jaar gestorven, nog geheel gaaf wa

Demonstratie op Emmastad.

Donderdag middag haddden de zwemwedstrijden plaats in het zwembad op Negropont.

De eerste prijs schoonspringen werd behaald door den Heer S. Torros van Porto Rico, en voor de andere wedstrijden werden ook mooie prijzen uitgereikt.

Vele menschen woonden deze demonstraties bij.

Om 3.30 uur verliet een groote menigte het zwembad om de tennis demonstratie bij te wonen.

De eerste wedstrijd was tusschen de Heeren F. Chumaceiro en O. Salas Het spel was niet volgens onze verwachting, want wij hebben van beide spelers mooiere wedstrijden gezien. Het eindigde in het voordeel van den Heer Salas met 0—6, 6—2, 6—1.

Daarna begon de dubbel tusschen de Heeren D. Capriles — N. Chumaceiro, en H. Hoyer — J. Snepper. Dit spel was interessanter, en verscheidene Heeren werden de spelers warm geapplaudiseerd. Al hadden de Heeren Hoyer en Snepper het verloren, met 5—7 2—6, toch was hun spel, als demonstratie, veel beter.

Daarna werd nog een andere set gespeeld tusschen de Heeren Capriles — Snepper en Chumaceiro — Hoyer die in het voordeel eindigde van de laatsten, 6—3.

Om 7.30 hadden de groote volksfeesten plaats, op het speciaal hiervoor verlichte sportterrein op Rio Canario.

Veel menschen namen deel aan de verscheidene wedstrijden, en veel prijzen werden uitgereikt.

De Band St. Cecilia luisterde de wedstrijden op.

INTERNATIONALE ATHLETIEKWEDSTRIJDEN.

Vrijdag middag eindigden de Internationale Athletiekwedstrijden die door de C. B. L. O, werden aangeboden, op het terrein Asiento nabij Rio Canario.

Om 3 uur kwam de Gouverneur en familie, Mejuffrouw Kielstra, De Heer Knottenberg, en twee adjudanten. Ook de Amerikaansche Consul de Heer Russel M. Brooks en echtgenoote, alle feestcommissies, en een groot aantal autoriteiten, vulden de tribune.

En 4 uur eindigde de wedstrijden en de deelnemers kwamen in een rij voor de Gouverneur staan.

De Heer Küp nam het woord en sprak de volgende rede uit.

Als Voorzitter van den C. B. L. O. valt mij de eer te beurt vóór de prijsuitreiking, waartoe U, Excellentie, tot onze voldoening bereid werd gevonden, even het woord tot U te richten.

Excellentie, ondanks de zeer drukke feestweek, waarin uw tijd zoo buitengewoon bezet was, hebt gij daarvan hedenmiddag toch enkele uren aan den C. B. L. O. willen afstaan. Wij stellen dit bijzonder op prijs. Thans biedt zich voor mij de welkome gelegenheid. U in het openbaar de hulde en groote erkentelijkheid van den C. B. L. O. te betuigen voor den krachtigen moreelen en materieelen steun, dien onze Bond steeds van U heeft mogen ondervinden, en zonder welken steun wij nooit datgene tot heil en in het belang van het jongere Curaçaosche volk hadden kunnen verrichten wat onze Bond in den korten tijd van zijn bestaan reeds nu heeft mogen bereiken.

De C. B. L. O., die reeds vrij spoedig na zijn geboorte als een zeer zwak kindje zonder ruggegraat werd beschouwd, en al spoedig een schuldenlast van niet minder dan fl. 10.000.— op zich nam door overname van de tereininrichting van het sportveld Mundo Nobo, waarover destijds onze financieele doktoren bedenkelijk het hoofd schudden, heeft zich, dank zij „Fortuna," boven verwachting kunnen ontwikkelen tot een sterk lichaam, dat thans vrijwel algemeen als het leidend lichaam op sportgebied in Curaçao wordt beschouwd en als zoodanig op prijs wordt gesteld.

Thans, nu onze Bond op hechte grondslagen is gevestigd, kunnen wij uiting geven aan een lang gekoesterden wensch van ons Bestuur, door U, Excellentie, eerbiedig te verzoeken het beschermheerschap van den C. B. L. O. wel te willen aanvaarden.

Wij vertrouwen, ook in de toekomst steeds op eene nauwe samenwerking met U te mogen blijven rekenen tot het bereiken van het schoone doel van onzen Bond, de krachtige bevordering der lichamelijke ontwikkeling van het Curaçaosche volk.

Onze groote erkentelijkheid gaat eveneens uit naar den Directeur van de C. I. P. M., die met de hem eigen welwillendheid en hulpvaardigheid dit, voor het doel zoozeer geschikte terrein te onzer beschikking heeft gesteld. Wij zien daarin een nieuw bewijs van zijn sportieve medeleven met het Curaçaosche volk, en van zijne sympathie voor den C. B. L. O., die wij nog lang hopen te mogen behouden.

Nog vele anderen verdienen een woord van warmen dank voor de wijze waarop zij het ons mogelijk maakten, onzen athlethiekwedstrijden te organiseeren en zoo schitterend te doen slagen. In de eerste plaats noem ik dan onzen secretaris, den Heer Herke Meersma, den harden werker, die met zijn stugge Friesche wilskracht de leiding en indeeling van alle nummers op zich heeft genomen en overal tegelijk moest zijn. Voorts de heeren kamprechters en hun helpers, waaronder speciaal Henk Nieuwenhof, onze megaphoon-man; zij allen verrichtten hun zware en moeilijke taak op meer dan loffelijke wijze. Dat onder hen een groot aantal leden van de sportclub „Asiento" zich bevond, mag hier niet onvermeld blijven.

De Amerikaansche consul, Mr. Russell M. Brooks, heeft recht op onze volle waardeering; mede door zijn bemiddeling en toegewijde medewerking is het ons mogelijk geworden u van het prachtige werk der athleten uit Puerto Rico te doen genieten.

Ten slotte een woord van hartelijken dank aan alle anderen, die tot het welslagen van onze wedstrijden hebben medegewerkt, en speciaal aan onze politie, die voor eene voortreffelijke regeling van het verkeer heeft gezorgd.

Ik wil mij thans wenden tot alle deelnemers aan de wedstrijden. Gij weet, dat deze door ons worden gehouden met het doel U aan te moedigen het „vaardigheidsdiploma" van het Nederlandsch Olympisch Comité te behalen. Een dergelijk diploma behaald te hebben zal voor u een reden zijn tot groote persoonlijke voldoening. Het levert u het bewijs, datgij lichamelijk geheel „FIT" zijt. Deze zekerheid en dit heerlijk besef geven u zelfvertrouwen en daardoor naast lichamelijke, ook geestelijke kracht, zoozeer noodig in den harden strijd om het bestaan. Mogen allen, in elk geval zeer velen uwer, zich, met het voorbeeld van onze gasten uit Puerto Rico voor oogen, vanaf heden ernstig op de beoefening der lichte atletiek gaan toeleggen. Zoodra gij u er toe in staat voelt, meldt u dan bij de afdeeling Curaçao van het N. O. C., hier vertegenwoordigd door den Heer Meersma aan, tot het afleggen van de vereischte proeven. Inlichtingen daarover zijn bij den heer Meersma te bekomen. Bij regelmatig oefenen zult gij weldra bemerken, hoe spoedig dit loont; de pols slaat krachtiger, de spier geeft meer, in korter tijd, de borstkas verruimt. Gij zult in de athletiek vinden een bron van ware levensvreugde; zij doet u bewust worden van gemakkelijk te bereiken mogelijkheden, die gij voorheen nooit dacht te kunnen bereiken. Doch —, wacht u voor schadelijke overmatige inspanning, tracht het uiterste te bereiken door veel en regelmatig oefenen, vooral niet met lange tusschenpoozen, waarin het reeds bereikte vermindert of zelfs geheel verloren gaat. Denkt aan het spreekwoord, dat een opgelegd schip geen vracht kan verdienen, of, zooals wij hier zeggen: „Barco ancla no gana flete." Heeren deelnemers, ik verwacht dat gij mijn goeden raad ter harte zult willen nemen en wij het gunstige resultaat ervan recht spoedig zullen mogen zien.

Tot slot wil ik onze gasten uit Puerto Rico nog even kort toespreken;

Our guests from Porto Rico:

It has been a great satisfaction to us, that you have accepted our invitation to compete in the athletic games at Curaçao. With admiration we have followed your achievements in the different events and we must declare, that what we expected from you has been far surpassed. We thank you very much for your splendid exhibition of sportmanship. You set our participants of Curaçao an example which they will not forget. But from now on they will, I am sure, try to arrive in the next future at the same standard which you have shown them by serious and regular training. We congratulate you most heartily upon your success and we hope that, though this was the first time, it will not be the last time that we will meet to compare forces. I sincerely hope that the time you have passed sofar in Curacao may have been a really pleasant one, and that, when going home to Porto Rico. you will carry with you the best of remembrances of our good old Curacao, Tell your people, that we have been very satisfied indeed with your visit and that they may be proud of you. I thank you.

Excellentie,

Ik moge U thans verzoeken de prijzen aan de verschillende winnaars te willen uitreiken. Voor deu door Uwe Excellentie beschikbaar gestelden Gouverneurs-beker betuigen wij U hier onzen eerbiedigen dank.

Ik heb gezegd.

Na de rede van Mijnh. Küp nam Z. E. de Gouverneur het woord.

Hij aanvaardde het Beschermheerschap der C. B. L. O. met graagte, tevens als een hulde aan C. B. L. O. voor hetgeen tot nu toe gepresteerd werd. Een woord van lof werd gesproken over het Bestuur en Leden van de C. B. L. O., in het bijzonder over den Voorzitter, den heer Küp.

Onder meer herinnerde Z. E. aan zijn woorden anderhalf jaar geleden gesproken bij het eerste athletiekfeest, waarbij hij de hoop had uitgesproken hier op Curaçao jaarlijks een kleine Olympiade te houden. Wij zijn reeds op den goeden weg; zoowel op voetbal, tennis als lichte athletiek hebben wij dit jaar andere landen vertegenwoordigd gezien op onze Curaçaosche banen. Dat de athletiek reeds meer belangstelling wekt op Curaçao blijkt wel uit het feit, dat athletiek en voetbal een groot deel van het feestprogram uitmaakte.

Vervolgens richtte Z. E. een woord van hulde en dank aan hen die voor de deelname der Puertorikeinsche athleten hebben zorg gedragen, en aan deze jongemannen zelf, die op schitterende wijze in de verschillende nummers hun land hebben hooggehouden.

Ten slotte een woord van lof en aanmoediging aan alle athleten van Curaçao, dat door gestadige en volhardende oefening zeer zeker nog betere resultaten te bereiken zijn.

Na deze sympathieke woorden werd het Wilhelmus en het Amerikaansche volkslied gespeeld, waarna de leider van de Puertorikeiners enkele woorden van dank sprak.

Nu begon de uitreiking der prijzen die door de volgende Heeren werden behaald:

100 METER HARDLOOPEN.

1ste Prijs	De Heer	F. Cepero	(Porto Rico)	11.2	seconde
2de „	„ „	E. Villodas	„ „	11.25	„
3de „	„ „	F. T. Collac	„ „	11.75	„
4de „	„ „	S. Torros	„ „	11.9	„

400 METER HARDLOOPEN.

1ste Prijs	De Heer	J. Martinez	(Porto Rico)	53.5	seconde
2de „	„ „	V. Naar	(R. C. C.)	58.2	„
3de „	„ „	J. Torres	(Porto Rico)	58.7	„

1500 Meter Hardloopen.

1ste Prijs	De Heer	J. Torres	(Porto Rico)	4.45.17	minuten
2de „	„ „	W. Riegis	(Hercules)	4.45.19	„
3de „	„ „	F. Cepero	(Porto Rico)	5.1	„

4 × 100 Meter ESTAFETTE.

1ste Prijs	Porto Rico	46	seconden
2de „	R. C. C.	49.2	„
3de „	Asiento	49.4	„

DISCUSWERPEN.

1ste Prijs	De Heer	S. Torros	(Porto Rico)	30.05	Meter
2de „	„ „	F. T. Collac	„ „	28 44	„
3de „	„ „	T. J. Leeflang	(Asiento)	26.70	„

KOGELSTOOTEN.

1ste Prijs	De Heer	F. T. Collac	(Porto Rico)	12.79	Meter.
2de „	„ „	F. Cepero	„ „	10.83	„
3de „	„ „	S. Torros	„ „	10 68	„

SPEERWERPEN

1ste Prijs	De Heer	E. Bethancourt	(Porto Rico)	46.85	Meter
2de „	„ „	S. Torros	„ „	44.85	„
3de „	„ „	T. J. Leeflang	(Asiento)	42.12	„

Hoogspringen met aanloop.

1ste Prijs	de Heer	E. Villodas	(Porto Rico)	1.85	Meter
2de „	„ „	J. Martinez	„ „	1.80	„
3de „	„ „	S. Torros	„ „	1.75	„
4de „	„ „	F. Doran	(Trappers)	1.65	„

Verspringen met aanloop.

1ste Prijs	De Heer	S. Torros	(Porto Rico)	6.45	Meter
2de „	„ „	L. Marquez	(Caracas)	6.	„
3de „	„ „	F. T. Collac	(Porto Rico)	5.71	„

Na het uitreiken der prijzen nam de leider van de Porto-Rikeinen het woord, en bedankte Zijne Exc. en den Heer Küp, voor de mooie woorden aan hen gericht, en zei dat ze zeer voldaan en dankbaar waren.

Na nog een drie „Cheers" voor Curaçao te hebben geroepen, gingen ze uit elkaar, en iedereen begaf zich vergenoegd naar huis.

De band van Scherpenheuvel luisterde de wedstrijden op.

Wij vermelden nog de namen dergenen die de prijzen beschibaar stelden.

Eerste Prijzen:

100 M. hardloopen	: Groote zilveren Beker uitgeloofd door Z. E. Gouv.
400 M. hardloopen	: Zilveren Beker uitgeloofd door Mhr. Küp, Voorzitter der C. B. L. O.
1500 M. hardloopen	: Zilveren Beker „ „ C. B. L. O.
Verspringen	: Camera uitgeloofd door Mijnh. Meersma, Secretaris der C. B. L. O.
Hoogspringen	: Sheaffer's vulpenzet met toebehooren door „
Speerwerpen	: Zilveren sigarettenkoker uitgeloofd door Mijnh. Gronemeyer.
Kogelstooten	: Staande aschbak van C. B. L. O.
Discuswerpen	: groot tafeluurwerk van C. B. L. O.
Estafette 4×100 M	: 4 groote C. B. L. O.-medailles.

RADIONIEUWS.

K.
K.R.O.
O.

PHOHI - UITZENDING

Op Zondag 5 Augustus 1934.

Van 15.00—16.00 A.T.

Op golflengte 16.88 M.

1. Pauschmarsch
2. Out of the Bottle Levant door Debroy Somers Band (Gramofoonmuziek)
3. „Katholieken en Film," door A. van Domburg
4. Die diebische Elster Rossini door het Berl. Philh. Orkest o. l. v. Furtwängler (Gramofoonmuziek)
5. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart.
6. Van en Voor de Missiepost.
7. Pepita-marsch ...... Neumann, door Harmonie-Orkest (Gramofoonmuziek).

op Zondag, 12 Augustus 1934.

Van 15.00 — 16.00 uur A. T.

Op golflengte 16.88 M.

1. Pausmarsch
2. Ovevrture "Eine Nacht in Venedig" Joh. Strauss door het Berl. Staatsopera Orkest o. l. v. E. Viebig (Gramofoonmuziek.)
3. Medische Causerie.
4. "Kom' Zigany", uit "Gräfin Mariza" E. Kalman door Hong. Zigeuner-meisjes Orkest o. l. v. Lily Geynes (Gramofoonmuziek.)
5. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart.
6. Van en voor de Missiepost.
7. "Rakokzi Marsch Berlioz door Hong. zigeuner-meisjes Orkest o. l. v. Lily Geynes (Gramofoonmuziek.)

Dr. A. van Schelven
en echtgenoote

p.p.c.

S.S. "RUAHINE"

3 Aug. '34.

Een Gewetenskwestie.

II

Joop kwam met vervaarlijke sprongen de trap opgestoven. — Goeien avond pastoor, ik heb 'n reuzenmoeilijkheid.—

— Zoo, Joop, dat zal me een waar genoegen zijn. Ga zitten. Niet zoo dicht bij mijn tafel vanavond. 'n Sigaretje? Ik doe mee. Dat zal me sterkte geven bijde intellectueele schermutseling die volgen gaat. Zoo; ik ik ben geprepareerd; laat maar 'ns hooren.—

— U hebt beweerd, dat het geweten iets verstandelijks is, maar daar zou ik graag iets tegen willen inbrengen. Wat zegt u hierop. Er zijn menschen met weinig verstand die een fijn ontwikkeld geweten hebben, terwijl menige gewetenlooze schurk verstandelijk zeer ontwikkeld blijkt te zijn. Dus hebben verstand en geweten niets met elkaar te maken.—

Joop keek me triomfantelijk aan en joeg een reuzen rookwolk naar het plafond van mijn kamer.

— Niet kwaad bedacht, Joop, maar zóó gauw geef ik geen kamp. Als de mensch *niets anders* dan verstand had en altijd *volgens zijn verstand* handelde, dan moest natuurlijk de meest ontwikkelde ook het meest moreele leven leiden. De mensch heeft echter ook nog 'n wil, die niet altijd volgens het verstand handelt.

Hoe dikwijls heb je niet gehoord: Ik *weet* wel dat ik niet rooken of drinken mag, maar ik doe 't toch. Hoe komt dat? Hartstochten en slechte gewoonten benevelen het verstand van zoo iemand en verzwakken zijn wil. Treft men nu een dergelijk verblind verstand en slappe willoosheid aan bij overigens zeer begaafde personen, dan zal men zien, dat zij gemakkelijk tot zedenmisdrijven vervallen terwijl een ander, zeer eenvoudig persoon, maar met een beheerscht gemoedsleven en een ijzeren wil, zeer netjes leeft. Vandaar dat de grootste paedagogen ook zoo aandringen op *opvoeding van de wil.* 'n Natuurlijk, normaal verstand, daar word je mee geboren, maar 'n ijzeren wil krijg je pas na jarenlange, geduldige en gestadige oefening.—

— Dat lijkt me inderdaad de juiste oplossing, maar nu wou ik nog eens iets vragen. Als iemand zijn geweten onderzoekt, dan zoekt hij in zijn geheugen, m.a.w. hij tracht zich iets te herinneren, maar dat is toch geen verstandswerk?—

— Pas op, Joop, nu haspel je twee dingen door elkaar. Het *begin* van het gewetens onderzoek is inderdaad geheugenwerk, maar als de feiten je daardoor weer levendig voor oogen staan, onderwerp je ze aan het oordeel van je *verstand*, dat uitmaakt of je al of niet goed gehandeld hebt. Dit laatste is inderdaad verstandswerk, alleen het zoeken naar de feiten is geheugenwerk. Begrijp je? —

— Ja, zei Joop, u legt het iemand zóó duidelijk uit, dat hij het wel begrijpen *moet!*—

Ik maakte een beleefde buiging na dit galante compliment.

— Nu wil je zeker nog wel even luisteren naar een verdere afwikkeling van de „gewetenskwestie". Zoo goed als je oppervlakkige en scherpzinnige menschen hebt, zijn er ook in de zedelijke orde die laks en nauwgezet zijn. Zelfs dezelfde persoon kan in één opzicht laks in een ander opzicht scrupuul zijn. Dan moet je niet vergeten, dat het verstand aan allerlei invloeden onderhevig is. Vooreerst kan het dwalen, want zelfs voor het natuurlijk verstand kan de toepassing der natuurlijke zedewet, in zoover deze van bepaalde omstandigheden afhangt, niet steeds even duidelijk zijn.

Daarenboven zal een gewetensuitspraak, die ons eigen persoonlijk leven betreft, ook gemakkelijk door persoonlijke vooroordeelen of gewoonten worden beinvloed.

— Dat heb ik ook wel eens gemerkt, zei Joop. Het is me altijd veel beter gelukt, de fouten van 'n ander op te merken, dan die van mijzelf, want daar vond ik altijd excuses voor. Hebt u misschien 'n glaasje water voor me?

Hm! Ehem!! zei Joop met 't droogste gezicht van de wereld, terwijl hij met volle aandacht 'n narookend sigarettenpeukje uitdoofde op de bodem van zijn aschbakje.—

— Zeker, jongen. Agnes!!! breng 'ns twee fleschjes bier, maar koud, hoor!

— Dat noem ik nog 'ns een goed verstaander, zei Joop lachend. Om bier kon ik natuurlijk moeilijk vragen, maar ik wou toch even laten weten dat ik dorst had.—

— Wat je gelijk hebt. Maar nu zal je ook tot het bittere einde aanhooren hoe het geweten ingedeeld wordt Dank je wel, Agnes. Zoo, drink maar vast eens voor de schrik.

Nu, let op! Ten eerste kan het geweten *voorafgaand* en *nakomend* zijn. Dat hebben we de vorige week al even aangestipt. Het kan n.l. oordeelen over een te stellen of een reeds gestelde daad. Ten tweede kan het *waar* en *valsch* zijn. Het is *waar*, als zijn uitspraak met onze objectieve plicht overeenkomt, *valsch* als het daarmee strijdt. Ten derde is het *goed* of *verkeerd*. Goed is het, wanneer zijn uitspraak goed gemotiveerd en door een goede wil geleid wordt. Slecht, wanneer deze condities niet aanwezig zijn. Bijv. Bij ons katholieken, mag je Zondags geen mis verzuimen zonder ernstige reden. Een luilak zal nu onder de invloed van zijn luiheid van een „smoesje" een ernstige reden maken en thuisblijven. Dan doet zijn geweten een verkeerde uitspraak.—

— Mag ik u even onderbreken, pastoor? Ik heb onder 'n verkeerd of slecht geweten, altijd iets anders verstaan. Als iemand gekweld wordt door wroeging over 'n misdaad, dan zeggen ze: hij heeft een slecht geweten.—

— Dat is de *populaire* opvatting. Daar heb je gelijk in. Maar filosofisch juist is het *niet*! Integendeel, de wroeging bewijst juist dat zijn geweten goed is. Als hij er geen wroeging over had, zou zijn geweten slecht zijn. Populaire uitdrukkingen zijn niet altijd wetenschappelijk te verdedigen. Neem bijv. dat iedereen nog steeds spreekt van het op- en ondergaan van de zon, alsof we nog altijd houden, dat de zon om de aarde draait.—

— Kijk, zit dat zoo.—

— Ja en verder — hoe ver was ik ook weer? O ja, ten vierde — kan het geweten *zeker* of *dubieus* zijn. Zeker is het wanneer zijn oordeel berust op een vaste overtuiging.

Dubieus, wanneer het berust op een min of meer gefundeerde opinie. Ten slotte kan het geweten zijn: *ruim* of *laks*, *nauwgezet* en *angstvallig*. Iemand is laks als hij te spoedig en te lichtvaardig oordeelt dat er voldoende motieven voor deze of gene handeling aanwezig zijn.

Angstvallig is weer 't andere uiterste. Zoo iemand blijft eindeloos wikken en wegen en heeft nooit motieven genoeg om tot handelen over te gaan. De deugd is in het midden: *Het nauwgezette geweten*, dat met bebehoorlijke zorg zijn oordeel tracht te toetsen en te motiveeren.—

— Wat zit dat toch allemaal prachtig in elkaar! En dat terwijl we de godsdienst er heelemaal buiten hebben gelaten! —

— Ja, man, gelukkig dat ieder mensch 'n geweten heeft, en niet alleen de godsdienstigen, anders zag 't er beroerd uit voor ons. Maar dit is zeker: de godsdienst helpt de mensch enorm bij zijn zedelijke vorming, m.a.w. bij de opvoeding van zijn geweten. Dat zal je toch wel duidelijk zijn. Het scheelt toch reusachtig of je enkel maar je uiterlijke fatsoen houdt, om niet in opspraak te raken bij de menschen, of dat je je ziel met al de kracht die in je is en met behulp van de godsdienstige middelen die je ten dienste staan, rein wilt bewaren, om ze rein te kunnen teruggeven in handen van je Schepper!—

— Ja, dat scheelt heel wat! zei Joop nadenkend.

Het bleef 'n oogenblik stil en hij vergat zelfs 'n nieuwe sigaret aan te steken. Toen zei hij opeens: Uw uiteenzetting vond ik heel duidelijk, pastoor, en ik geloof ook wel, dat ik 't allemaal goed begrepen heb. Maar ik heb 'n geheugen als 'n zeef. 'n Boek kun je altijd nog eens opslaan, maar het gesproken woord niet meer. Kunt u me niet een boek aanraden, waar ik dat allemaal weer eens rustig in kan nastudeeren?—

— Dat zal wel gaan, Joop. Daar heb je bijv. „Beginselen der Christslijke zedeleer", door A v. Oorschot O. P. Het is een in boekvorm uitgegeven reeks artikelen, die in het „Katholieke schoolblad" gepubliceerd zijn geweest. Daar kun je alles in terugvinding en nog onnoemelijk veel meer.—

— Zoo, dan zal ik daar eens op af gaan. Is 't duur, pastoor?—

— Nee, drie gulden. —

— Nou, dat is te doen. Dank u wel intusschen, voor de moeite.—

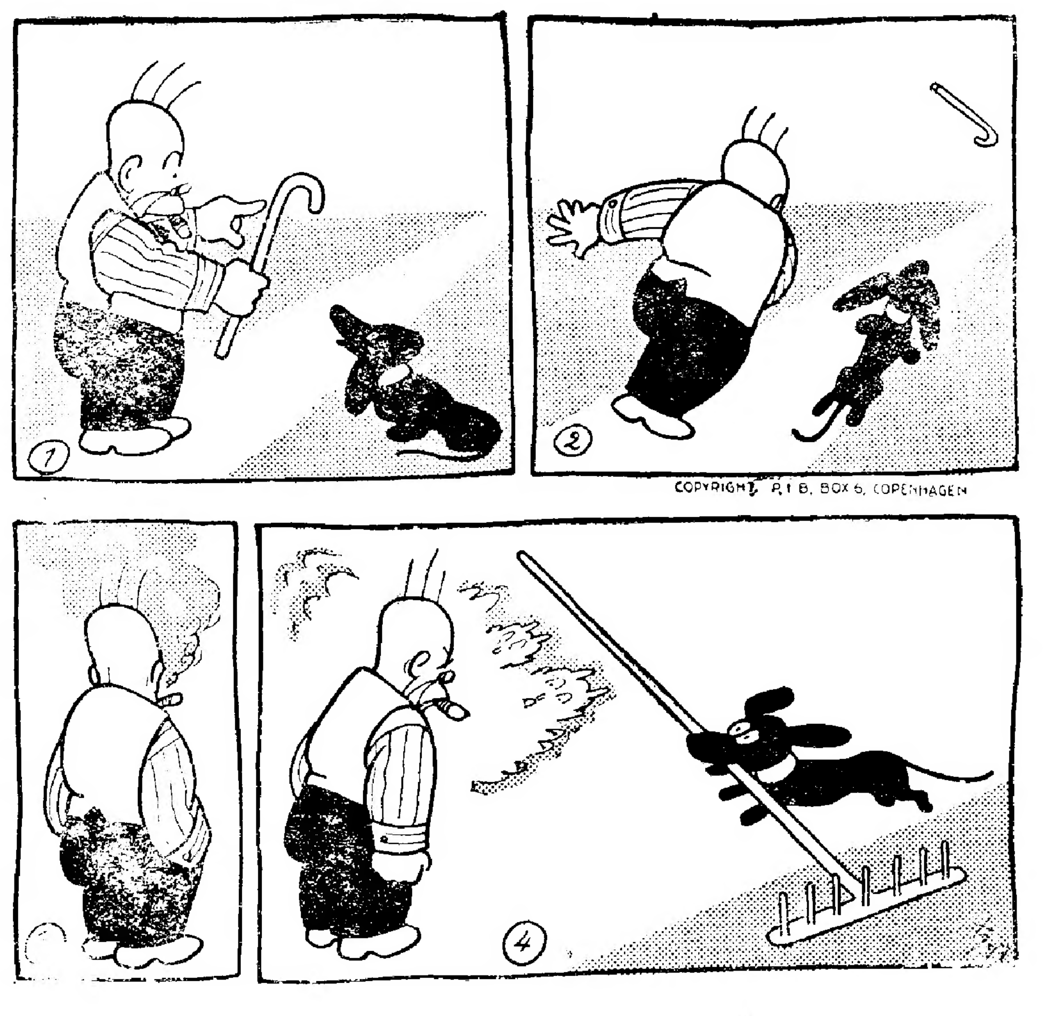
— Niets te danken, kerel. Tot je dienst.

M L.

Ook voor Curaçao toepasselijk.

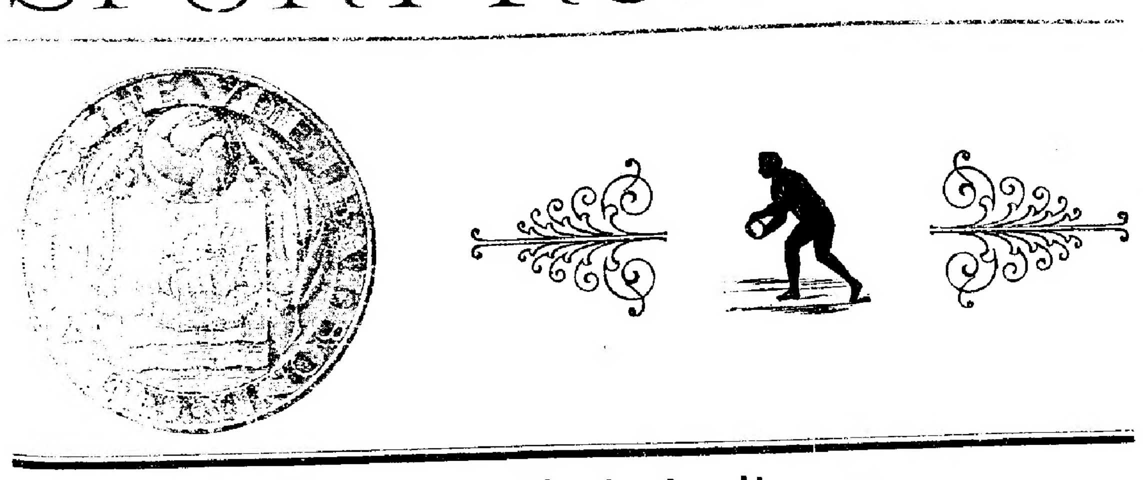
„De bevolking van dit land (Suriname) is samengesteld uit groepen van onderscheidene rassen en rasvermengingen. Maar zij leeft een *éénheid* onder *ééne* vlag: de Nederlandsche driekleur; onder gezag van *één* Souvereine: Hare Majesteit Onze Koningin; onder *één* wet voor allen, want er is éénheid van rechten en plichten voor alle groepen. Zóó wil het onze Vorstin, zoo wil het onze Wet, en wie niettemin den wig der rassen, verdeeldheid in die éénheid drijft, pleegt inbraak in het broederhuis. Wie rassenstrijd ontsteekt of aanwakkert, staat schuldig aan scheuring en vergiftiging van den volksgeest. Met alle kracht kom ik daartegen in verzet."

(*Behartigenswaardige woorden van Gouverneur* G. J. STAAL *in de vergadering der Koloniale Staten van Dinsdag 13 Mei 1919).*

Adamson heeft een hond gekocht.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen

SURINAME—CURACAO (29|7) 2 — 2

Stand Competitie-wedstrijden per 21|7|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
ASIENTO	7	6	0	1	11	4	12
R. C. C.	8	5	1	2	15	6	11
BISMARCK	8	3	3	2	7	5	9
HERCULES	7	3	2	2	5	2	8
TRAPPERS	7	3	2	2	9	6	8
TRANSVAAL	7	2	2	3	12	5	6
VOLHARDING	7	3	0	4	14	9	6
HERMANDAD	8	1	0	7	4	34	2
** GO AHEAD	5	0	2	3	2	7	0
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	5	4	1	0	23	1	9
TRAPPERS 2	4	1	3	0	4	3	5
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
ASIENTO 2	5	2	0	3	7	10	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
* BISMARCK 2	4	3	0	1	9	6	2
HERCULES 2	4	1	0	3	4	10	2
HERMANDAD 2	4	0	0	4	2	15	0
Res. 2de klasse							
AJAX 2	4	3	0	1	8	1	6
D. D. V. O. 2	2	2	0	0	5	1	4
JOH. MAURITS 2	2	0	1	1	0	2	1
ATLETICO 2	2	0	1	1	0	4	1
DE RUITER 2	2	0	0	2	1	6	0

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C" 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

** 2 Winstpunten in mindering gebraeht wegens het staken van den wedstrijd "Go Ahead"—"Volharding" op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 5 Augustus

MUNDO NOBO

W.B. **TRANSVAAL—BISMARCK** *E.*

Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: Ramos
Grensrechters: Barendsma, Dania

W. B. **VOLHARDING — TRAPPERS** *C.*

Aanvang: 3.15 precies
Scheidsrechter: Elfrink
Grensrechters: Doezië, Visser.

DE HOOP

Z B. **J. MAURITS 1—HERMANDAD 2** *A*

Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: Dijk

Res. 2de klasse.

ATLETICO 2 — D. D. V. O. 2

Aanvang: 3.15 precies
Scheidsrechters: Nevel

Zondag, 12 Augustus

MUNDO NOBO

W. B. **WINNAAR** *E.* **— ASIENTO**

Aanvang: 4.30 precies

Z. B. **AJAX 1 — VOLHARDING 2**

Aanvang: 3.15 precies

DE HOOP

Z. B. **D. D. V. O. 1 — BISMARCK 2**

Aanvang: 4.30 precies

Z. B. **DE RUITER WINNAAR** *A.*

Aanvang: 3.15 precies

Zondag, 19 Augustus

MUNDO NOBO

W. B. **HERCULES — WINNAAR** *C.*

Aanvang: 4 30 precies

3.15 ?

DE HOOP.

?

SCHERPENHEUVEL

Z. B. **SCHERPENH. — WINNAAR** *C.*

Aanvang: 4.30 precies.

Ontslag genomen als bestuurslid C. V. B.: A. J. Maduro (1ste Secretaris).

Ontvangen telegrammen, van Paramaribo.

C. V. B. Curaçao.

Hartelijk gelukgewenscht met overwinningen hopen op revanche.

Suvobo.

C. V. B. Curaçao

Gelukgewenscht succes.

Sportcomitee.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD CURAÇAO.

GROEP I.

GROEP-NIEUWS

van

Maandag 6 tot en met Zondag 12 Augustus 1934.

Uit de leiderskamer:

Het GROOTE KAMP op PLANTAGE JAN TIEL is vastgesteld van Woensdag, 29 Augustus tot en met Zaterdag 8 September 1934.

Van ARUBA bericht ontvangen, dat hun komst ten onzent, op die datums vastgesteld is.

Uit de Horde: Geinstalleerd tot welp: Carlos BOOM.

Geinstalleerd tot helper Willy PAFFEN.

PATROUILLE BIJEENKOMSTEN.

Wolven en Herten op Dinsdag 7 Aug. van 6.30 tot 8 uur.

Vossen en Arenden op Woensdag 8 Aug. eveneens van 6.30 tot 8 uur.

P. L.'s zetten op hun programma's training voor het jaarfeest op 17 Augustus.

TROEPAVOND.

Vrijdag, 10 Augustus om 6.30 uur bij „DE GROENE WIGWAM."

ELKE JONGEN MOET VOORZIEN ZIJN VAN DE KLEEDING VOOR HET INDIANEN TOONEELSTUK, DENK ER OM, DAT HET NOG SLECHTS ÉÉN WEEK VOOR HET JAARFEEST IS.

GROOTE REPETITIE OP DEZE AVOND.

TROEPBIJEENKOMST.

Zondag om 2,30 uur op 't rif present.

VOORBEREIDINGEN VOOR 'T JAARFEEST en GENERALE REPETITIE.

De Hopman.

HORDE VAN GROEP I.

DE RIMBOE JACHTEN IN DEZE WEEK.

Dinsdag, 7 Aug. om half vijf verzamelen bij "DE GROENE WIGMAN".

Tooneelspelen en wedstrijd.

Dans KAA en TABAQUIE.

Seinletters worden ook gevraagd en handbal.

Zaterdag, 11 Aug.

Om 2 uur bij de Shell-pomp op Mundo Nobo verzamelen.

GROOTE BANDIETEN OVEVRAL en LEEUWENJACHT.

Doe je best.

Akeela Beaujon.

GESPREKKEN IN DE LEIDERSKAMER.

Hopman tot Vaandrig, welke in 't programma der feestweek zit te bladeren:

„Wel Vaandrig, 't is een grootsche opzet, vind je niet, en de stad maakt een sprookjesachtig effect, vooral in den avond. Alle eer aan het comité voor deze prachtige prestatie, zooiets op touw te hebben gezet en uitgevoerd."

Vaandrig: „Niets is minder waar. Er is deze week bewezen, wat eendrachtige samenwerking vermag. 't Is als 't ware het bewijs van de broederschap tusschen Curaçao—Holland. Moge deze broederschap steeds hechter en inniger worden, is mijn oprechten wensch."

Hopman: „Ook ik ben trotsch op dien broederschap en overtuigd, dat wederzijdsche waardeering voortspruit uit onderling elkaar probeeren te begrijpen, wat natuurlijk een zekere dosis van geestelijke beschaving en takt vereischt. Vooral takt is over de geheele wereld een zeer waardevol middel tot opbouw. Bekend is, dat een koe in een rozentuin veel vertrappen kan, wat met zorg opgekweekt wordt. Maar over rozen gesproken, hoe leek je die wagen met witte rozen in den optocht van deze week?"

Vaandrig: „Werkelijk keurig Hop. De commissie heeft er ook met veel genoegen naar gekeken, heb ik gemerkt. Onze jongens waren ook trotsch op hún truck, 't heeft hen moeite genoeg gekost, om hem met onze bescheiden hulpmiddelen zoo te krijgen. Maar daardoor heeft het voor de opvoeding der jongens waardevol gewerkt. 't Zou gemakkelijk genoeg zijn geweest, met een flinke som gelds van de truck een prachtwagen te maken. De kans op een prijs wordt dan aanmerkelijk vergroot, welke nu langs de neusjes der jongens is geglipt. Gelukkig dat u pas kort geleden hen verteld hebt, dat een Padvinder iets moet maken uit plezier tot scheppen en niet voor prijzen. Ja, maar jongens zijn jongens, dat hebben wij kunnen merken, toen de truck voorbij die botica in de Breedestraat-Punda ging en de Heer Araujo chocolade en pepermunt op de truck liet gooien. 'k Heb een oogenblik mijn hart vastgehouden."

Hopman: „'t Was heel sympathiek, maar fataal voor de tent. De knapen hebben deze week wel hun best gedaan met eerewacht tijdens voetbal en sportwedstrijden op Rio Canario en daarmede het dienen der gemeenschap in de practijk kunnen beoefenen. Sport is heel goed voor de jongens. Zeer goed dat de Padvinderij van hen eischt, een goed sportman te zijn, die met een glimlach op de lippen weet te winnen en te verliezen, de regels van het spel nauwkeurig opvolgt, en weet samen te spelen, dus zich ondergeschikt maken aan de team. Nooit mag een sportman zich zoo door zijn hartstocht om te winnen dusdanig mee laten sleepen, dat hij unfair werk zou verrichten."

Vaandrig: „Dat is 't waardevolle ook in onze beweging, dat dit in elk spel tot uiting kan komen. Het is een prachtige vorming van het karakter en leert de jongens een goede les voor het leven. Nou Hop, 't is bijna 8 uur, zullen wij eens naar het vuurwerk gaan kijken?"

Willemstad, 30 Juli 1934.

M.

Huwelijk ?

door Dokoto.

Een meisje, Viola Jansen, krijgt kennis met een protestantschen heer Johan Peters. Viola heeft een goede Katholieke opvoeding gehad van klein kind af. Ze is op Katholieke scholen geweest, ze kon gemakkelijk leeren en behaalde vele prijzen, zelfs meer dan eens bij het jaarlijksch examen een prijsje voor catechismus. Nu is ze twintig geworden. Johan Peters ontmoette ze op een tennisclub. 't Is een deftige jongeman met vriendelijke. zwarte oogen, altijd piekfijn gekleed Zijn vader is rijk en heeft groote landerijen in Amerika. Johan heeft zijn eindexamen gemaakt als waterbouwkundig ingenieur. Viola is een slank vroolijk meisje. Ze heeft een plaats in een der eerste banken van de kerk waar ze elke Zondagsche Hoogmis een trouw bezoekster is. Tot nu toe heeft ze een leventje geleid als een prinsesje, zonder eenige zorg, een echt gelukskind. Maar nu heeft ze Johan ontmoet. Hij gaf haar na de eerste ontmoeting reeds, bij het afscheid nemen een hand, die meer was dan een eenvoudige handdruk, zijn mond glimlachte even en zijn oogen hadden een oogenblik diep in de hare geschouwd.

Een paar dagen later hadden ze elkaar ontmoet en een praatje gemaakt over 't warme weer, maar nu hadden beider oogen over iets anders gesproken en 't afscheid was een „tot weerzien." Viola was opgewekt en enthousiast thuis gekomen, maar daarna stiller geworden, als. in gedachten. 't Zonnekind stond in eens in het volle leven en de eerste werkelijkheid van het leven met zijn toekomstzorgen overviel haar. Ze had begrepen, waar Johan heen wilde, in haar hart noemde ze hem bij zijn voornaam; heel natuurlijk had hij indruk op haar gemaakt, haar gemoed was onrustig, want een stem in haar vroeg, wat het einde zou zijn. Ze wist zoo weinig van zijn leven af, ze kende zijn familie niet, ze was nooit van Curaçao weggeweest, en vooral, Johan was niet Katholiek! Kon ze met hem trouwen? Ze voelde zich werkelijk angstig en er waren tijden dat ze in zich zelf zei: „Had ik hem maar nooit ontmoet."

Deze verzuchting kwam alleen in haar op in stille oogenblikken, want bracht hij haar een bezoek of als ze samen uit gingen, was alles hartelijke vroolijkheid. Haar ouders gaven haar de vrijheid. Ze waren, blind genoeg, van meening, waar twee jonge menschen gezellig samen zijn, moeten oudere menschen die blije stemming niet remmen. Zij waren dol op hun eenigst kind, hun mooie slanke Viola met haar blond golvend haar, hun Viola met haar guitige invallen, die zij het geluk van hun rustig leven noemden, en ze von den Mijnheer Peter, een jongeman van deftige huize met zijn ingenieurstitel een gewenschte omgang voor hun kind. De moeder, die de bezoeken van Mr. Ir. Peters dieper peilde, meende wel iets meer te mogen veronderstellen, dan gewone beleefdheidsvisites. Maar ze stelde zich gerust, nog altijd tijd genoeg nader te informeeren, als het tot een huwelijksaanzoek zou komen, geen zorgen voor den tijd.. en Viola werd al spoedig een en twintig. In haar hart vond de moeder Ingenieur Peter wel een goeie partij ... ja ze begon te hopen, dat 't niet bij wat vriendschap zou blijven en steeds veelvuldiger vond ze, als de jongelui bij elkaar waren in de mooie zaal met zijn breede eikenhouten deuren, allerlei smoesjes, om zich te kunnen verwijderen. In haar zoogenaamde moederliefde, dacht ze er niet aan, dat het hart van haar kind zich misschien sterk zou gaan hechten aan dien nieuwen vriend, wiens verleden men niet kende en wiens geloof een ander was dan het hare. En als dan eenmaal de groote liefde ontvlamd was en de harten zich zonder voorbehoud tot een hart hadden versmolten — wat gemakkelijk gebeuren kon, ze waren beiden jonge menschen van vleesch en bloed — en er bij het officieele aanzoek moeilijkheden kwamen, die een katholiek huwelijk onmogelijk zouden maken -- wat dan? Maar zoover wilde de moeder liever niet denken. Ze had twee principen: Het eene luidde:

„Geen zorgen voor den tijd" en dus wilde ze niet verder denken, dan de dag van vandaag en deze toonde ingenieur Peter een charmante vriend, een hartelijk bezoeker en een gezellig prater, een knap jongmensch wiens blik telkens die van haar Viola zocht. Haar andere princiep was: „Geeft de jeugd de vrijheid". En deze beide principen kwamen hier uitstekend te pas.

In korten tijd was de Heer Peters de geregelde, meest trouwe bezoeker en door zijn bijna dagelijksche komst, door de vertrouwelijkheid aan tafel als de moeder hem gastvrij uitnoodigde

KINDEREN.

Vertaling van DOKOTO.

8. Kinderen v. d. Buren.

De open verhuiswagen knarste over 't grint. De luide roep van den voerman drong tot in de huiskamer der familie Limbach door en riep Max van zijn schilderen weg naar 't venster. 't Was vroeg in den middag.

„Daar zijn ze!" riep de jongen. De nieuwe buren zijn er! Kom gauw hier Elsje!

Vlug sprong Elsje van haar stoel en rende naar 't venster. „Daar zijn ze!" juichte ze mee, kom tante, moeder, kom kijken!"

Bereidwillig kwam ook tante bij 't venster. Ze was nu ook zelf nieuwsgierig en haar belangstelling was gerechtvaardigd. De nieuwe buren die achter hun huis kwamen wonen en nu op 1 Oct. dat leegstaande huis achter Limbacks tuin gingen bewonen, mochten haar niet onverschillig zijn. Maar Mevrouw Limbach hield zich wat terug zoo dat het gordijn haar gedeeltelijk verborg.

Wat ons dat volk nog brengen zal! riep ze met een geringschatting die de tante deed vreezen dat 't fijne gehoor van Max niet zou ontgaan.

„De omgang met de arbeidende klasse", sprak ze bescheiden tegen, „zal voor de kinderen niet zonder voordeel zijn. Ze moeten met de kern van het volk eenige omgang hebben en behouden. Een mensch, die als kind niet met het volk — met knechten dienstboden, daglooners, arbeiders enz — omgaat, dien blijft een heele wereld verborgen. Het nut van den omgang met minderen is in 't algemeen veel grooter dan de schade. Alle groote mannen hielden van 't volk. We mogen blij zijn dat de schrijnwerker Follman zoo'n goede naam heeft."

Daar is ie! riep Max en wees op een stevige man met een ringbaard. De meester schrijnwerker toonde een bescheiden zelfbewustheid van iemand die hooger staanden bereidwillig de voorrang laat maar bij de gedachten aan eigen kracht en kunnen voor niemand op de wereld zich schaamt.

Achter hem kwam de schrijnwerkersleerling met Piet de oudste zoon van de Follmans. Beiden droogden ze 't zweet van 't voorhoofd. Piet nam met zijn heldere oogen de omgeving op, alleen, hij groette de menschen aan 't venster niet, terwijl zijn vader met ernstige hoflijkheid voor hen zijn hoed had afgenomen.

De handwagen met allerlei huisraad had men op de straat laten staan en men begon zonder dralen met het afladen van de verhuiswagen. Gelukkig was de dag na 't optrekken van den nevel helder en zonnig geworden, zoodat men de meubels gedeeltelijk buiten kon neerzetten, zooals vrouw Follman gehoopt had. Spoedig daarop kwam zij ook aan met haar 3 andere kinderen — Anna, Willi, en Mientje — en met Mops de kleine wachter van de werkplaats. Anna was blij dat ze er eindelijk waren want de breekbare waar die ze met moeder in een mand droeg, had de arm van het twaalfjarig meisje niet weinig vermoeid.

Toen Max de kinderen zag, maakte hij een dolle vreugdesprong, dat waren nog 'ns echte speelgenooten, Willy paste juist goed bij hem en Mientje bij Elsje. Willi ging bij de tuindeur staan en riep Mops bij zich. Daarna keek hij als voor een ontdekkingsreis de omgeving rond, terwijl Mientje zich schuchter tegen haar moeder aanvleide.

De moeder was echter nu niet in een poëtische stemming, ze had ook geen tijd nu haar gevoelens te toonen. Toch kon ze niet verhinderen dat de rond haar neergezette meubels haar allerlei kleine geschiedenissen vertelden en vluchtig beelden toonden uit den tijd van haar jonge huwelijk en zelfs uit het ouderhuis.

Een oogenblik liet ze haar door arbeid ruwe hand op 't hoofd van haar kleine zuster en de trouwhartige oogen blikten angstig naar de nieuwe woning. Was 't de gedachte aan alle mogelijke ongelukken die 't nieuwe te huis verborg. Of was 't de nieuwsgierigheid van die deftige menschen aan 't raam, die haar gemoed verontrustte? Met een snelle beweging alsof ze een plots opgekomen gedachte uitvoerde, opende ze haar handkorf en gaf elk der kinderen een groote boterham met kaas. Dan liep ze 't kleine huis binnen om er vlug te redderen tot 't nestje bewoonbaar was.

Max kon 't aan 't raam niet langer uithouden.

„Ik ga den tuin in", riep hij en wilde reeds wegrennen.

„Max, blijf hier!" zei zijn moeder.

De jongen bad, soebatte, klaagde. Zijn moeder zei Neen, beslist Neen, en nog eens Neen en eindelijk.... zooals 't volgens Max jarenlange ondervinding afliep.

„O moederlijke wispelturigheid — o wispelturige moeder!" had de dokter zoo dikwijls afkeurend uitgeroepen.

Max sprong naar de deur, Elsje hem achterna, haakte haar kleine handje in de zijne. Juist kwam Alex 't generaalszoontje door de open deur binnen, Alex Greiff, die zijn nieuw vriendje Max kwam uitnoodigen met 't rijtuig mee te gaan rijden. Ook de kleine Eva Krause kwam binnen, ze zocht al een half uur een speelmakkertje.

Nu gingen de kinderen samen naar de tuindeur, waar Willi nog stevig zijn boterham stond te eten en zoo nu en dan een onderzoekende blik op 't kleine zusje naast hem wierp.

Het generaalszoontje behandelde de beide volkskinderen als lucht, en bekeek zwijgend de werkzaamheden bij de verhuiswagens. Max volgde 't voorbeeld van zijn oudere vriendje.

Dat was zijn voorbeeld minder omdat moeder Alex, als uit de betere kringen als een natuurlijk aardige jongen behandelde, maar vooral om Alex' sterkte, kracht en moed, eigenlijk meer stoutheid en driestheid.

Eefke en Elsje bezagen Mientje met oprechte, openlijke welgezindheid. Elsje streek over Mientjes wang en Eefke gaf 't kind een hand. Zoo stond het onbewegelijk in haar midden, stralend van geluk. In de vrije hand hield 't de boterham met kaas, maar vergat te eten. Ach wat was 't toch mooi in de nieuwe woning!

Ondertusschen kouwde Willi — 't laatste stukje van zijn brood op. Voor de vreemde jongens, scheen hij, in tegenstelling met Mientje, geen belangstelling te hebben, Hij wendde alleen zijn oogen, niet zijn hoofd een paar maal dien kant op. Hij behoefde niet bang voor hen te zijn, hij was toch thuis, zijn vader was in de nabijheid en wat nog beter was, zijn broer Piet waarop hij zich altijd beriep als er in gezelschap met andere jongens, gevaar dreigde. Daarom knipte hij zelfs niet met zijn oogen als Alex en zijn schildknaap Max voor hem kwamen staan en hem van boven tot onder bekeken.

Na een oogenblik, begon Alex op overlegde manier een beteekenisvol gesprek:

Hoe heet je?

Willi.

Hoe oud ben je?

Zes jaar.

Op Allerheiligen wordt hij zeven, riep zijn zus in 't voorbijgaan, er door heen.

Ga je al naar school?

Ja.

Kun je rekenen?

Ja.

Hoeveel is tien en tien?

Willi keek zwijgend, beteekenisvol naar boven....

Rekenen kan je niet, ging de examinator verder.

Kun je je naam schrijven?

Neen.

Niet? Dan ben je dom.

Willi zweeg. Ook Max. Hij zou ook niet door zoo'n examen zijn gekomen en keek vol eerbied naar zijn geleerden vriend.

Je draagt lange kousen! Bah! riep Alex nu met diepe verachting.

Dit verachtelijke Bah had Willi op school reeds leeren kennen en dit verachtelijke woord ging hem door de ziel. Een lichte bloedgolf sloeg hem naar 't hoofd en onwillekeurig blikte hij langs zich omlaag en daarna keek hij naar de beenen der vreemde kinderen. Deze waren bloot. Hij zag de schrammen niet op de dunne kuiten van zijn tegenstander, ook niet 't vuil op de beenen van Eefke, die door 't korte kleedje maar weinig bedekt waren, ook niet de zindelijkheid van Limbachs kinderen. Hij zag alleen dat al die vreemde beenen bloot waren.

Geen bloote beenen en geen korte kleeren die slechts tot de knieën komen, was de wet bij Willi's moeder. De eerste aanblik van naakte beenen bij grootere meisjes op straat had het gemoed dezer eenvoudige vrouw gekwetst zoowel op schoonheid als op zedelijk gebied. Ook nu nog, nu de lagere standen de hoogere reeds lang nageaapt hadden, veroordeelde ze in haar hart de nieuwe mode, en omdat haar man haar in dergelijke aangelegenheden vrij liet, handelde ze met beslistheid en zonder verdere beschouwingen onmiddellijk zooals haar gevoel haar ingaf. Ze had haar kleine kinderen, sinds ze nauwelijks konden loopen, 't hemdje over de knietjes getrokken om hun schaamtegevoel te ontwikkelen, wat hun later in tijden van gevaar zou sterken. De van buiten beïnvloede wenschen van haar kinderen en hun zinspeling op verouderde kleeding, daartegenover zette ze haar krachtig neen, dat onherroepelijk klonk en was, zooals de kinderen wel wisten.

Geheel anders gedroeg zich Mevr. Limbach. Ook zij kon in 't begin in de opkomende mode geen smaak krijgen, daartegen verzette zich het zachte waarschuwende moederlijk gevoel van haar zedelijke natuur. Alleen, ze ging graag met haar tijd mee, die zich vooral openbaart in de mode en zoo met onbeperkte heerschappij en tirannie regeert. Ze liet daarom vrijwillig haar oordeel vertroebelen, haar oorspronkelijke gevoelens wegrooven, ja ze moest nu mooi en onschuldig vinden wat bepaalde kringen mooi en onschuldig verklaarden en zoo kwam ze al gauw op 't doode punt van on-

te blijven eten, door de vroolijkheid om kleine geschenken, die hij meermalen voor Viola meebracht, door dezelfde kennissen, die beiden in de stad hadden, door zijn zakelijk inzicht, waardoor hij 't hart van Viola's vader stal, leek het of men elkander niet slechts enkele weken, maar reeds jaren en jaren zoo kende. En ongemerkt haalde de tijd de koorden nauwer samen, die twee jonge menschen, óf voor het leven moesten binden, óf door twee jonge harten niet dan in diepe smart zouden verbroken worden. En dit laatste gebeurde, toen de vader zijn dochter behoedde voor een verongelukt leven en deze hartelijke woorden sprak:

„Je weet, mijn kind, hoe zeer ik je liefheb. Ik spaarde geen onkosten aan je opvoeding, ik omringde je met alles, wat je hart maar begeerde, en graag zou ik nu mijn leven willen geven, als ik je dit verdriet besparen kon. Mijn fout is geweest, dat ik je te veel alleen liet, dat ik niet diepgenoeg nadacht over de vele bezoeken van den heer Peters en de tijd liet begaan, waarin je je hart aan hem hechtte. Mijn zaken namen me zoo zeer in beslag, dat ik je niet bijtijds waarschuwde en toen sprak, wat ik je nù moet zeggen: „Breek die banden, van een huwelijk tusschen jullie beiden kan geen sprake zijn . . ."

De vader had Viola in zijn kantoorkamer geroepen, waar de heer Peters met hem meer dan een uur was samengeweest, toen deze den vader officieel de hand van Viola kwam vragen. Door de achtertuin was de ingenieur daarna stil zonder afscheid te gaan nemen in de huiskamer, naar zijn hotel vertrokken. En nu zat Viola daar op dezelfde stoel, naast het bureau en haar vader was naar haar toegeschoven en had haar koude handen in de zijne. Langzaam hief het meisje haar betraand gelaat naar haar vader op, naar haar vader die zij om zijn trouwe eerlijkheid zoo vereerde, die ze om zijn goedheid zoo liefhad, op wiens woord ze wist, dat ze steunen kon. Maar nu dacht ze aan Johan, dien ze meer beminde dan zichzelf, aan wien ze zich zoo van harte voor heel het leven geven wilde en wiens aanzoek nu door haar eigen vader geweigerd was, ja aan wien haar eigen vader gevraagd had, liever geen verdere bezoeken hier af te leggen. En ze riep snikkend, toen ze weer macht over haar stem kreeg na zooveel tranen:

„Ach vader". . . .

„Luister nu eens, mijn kind, je verdriet breekt mijn hart, maar ik heb niet anders kunnen handelen. Laat ik het je nu eens kalm uitleggen. Wat ik gesproken heb is immers alleen om nog grooter verdriet te voorkomen. Oordeel nu zelf eens, of ik mijn toestemming niet moest weigeren: Mijnheer Peters is een best mensch, van goede familie enz., dat alles weet ik. Tegen hem pesoonlijk heb ik niets, je weet zelf, hoe dikwijls hij hier op mijn kantoorkamer uren met me zakelijk heeft zitten praten. In de huiselijke omgang liet ik alles aan je moeder over, ik heb nooit aan verdere gevolgen gedacht, tot voor een week. 't Was me als een ingeving. En toch ik heb nog enkele dagen er overheen laten gaan. Gisteren zei ik hem eens bij me te komen. Hij scheen zelf te begrijpen, waarover ik hem spreken wilde. Daarom kwam hij van morgen met zijn aanzoek. Mijn kind, ik wil je gelukkig zien! Als je trouwt, zal je huwelijksdag door geheel de familie en alle vrienden worden bijgewoond. Dan zul je trouwen 's morgens in de kerk, onder de H. Mis en we zullen het huiselijk feest onvergetelijk voor je maken. . ."

Weer hief Viola een oogenblik het hoofd op, toen viel ze voor haar vader op de knieën en verborg snikkend het hoofd tegen zijn borst.

„Ach, vader-vader" riep ze.

Ook de vader weende nu en toen hij zijn ontroering wat meester was vervolgde hij:

„Mijn kind, mr. Peters is protestant. Hij is met een protestansche vrouw getrouwd geweest en in New York van haar gescheiden. Een Katholiek Kerkelijk huwelijk met hem is dus onmogelijk. Volgens onze Katholieke leer is en blijft hij getrouwd. Zoo'n scheiding erkent onze Kerk niet. Je ziet nu toch zelf in, dat je zelfs niet met dispensatie met hem trouwen kunt. Ik kan toch niet in een concubinaat toestemmen. Dat zou je, als je er even over nadenkt, zelf niet willen. Een concubinaat maakt, dat je alleen voor de Wet trouwt, dat je je Kerkelijke plichten niet meer kunt waarnemen, geen Sacramenten meer kunt ontvangen, dat je ouders ook door onze toestemming schuldig zouden zijn voor God, dat je in gevaar van sterven eerst dien man zoudt moeten verlaten, en wat zou in zoo'n samenleving van de opvoeding der kinderen terecht komen, en hoe kan er geluk zijn in een huis, waar men om aardsche liefde zijn God verlaat? Tusschen jullie is tot nu alles vreugde, maar 't huwelijksleven brengt moeilijkheden en zorgen wat zou je dan beginnen zonder hulp van Boven? Mr. Peters is niet Katholiek, hij kan dat alles niet inzien zooals wij, maar als zijn ideaal is je gelukkig te maken, moet hij van een huwelijk afzien dat jou diep ongelukkig maakt, dat heb ik hem gezegd en dat ziet hij nu ook in en daarom beloofde hij me niet meer hier te komen . . . "

Viola antwoordde niets. Wat kon ze hierop zeggen? Ze moest haar vader gelijk geven, hoe zwaar 't haar ook viel. 't Was nu stil in de kamer, de vader hoorde alleen 't schreiend snikken van zijn dierbaar kind. En weer verweet hij zich:

Had ik die bezoeken in het begin maar tegengehouden, had ik die omgang maar eerder verboden. Als ik alles van te voren geweten had . . .

En hoeveel ouders zuchten een zelfde klacht met hem, onverstandige ouders die uw zonneblije gelukskinderen zooveel harteleed en schrijnend verdriet kunt besparen, als ge maar moed hadt tijdig en in 't begin, geleid door uw levenservaring, zooveel ellende — te voorkomen.

Suriname -- Curaçao
2 -- 3.

Precies om 4.30 trad het Surinaamsche elftal in het veld en stelde zich op voor de tribune. Zijne Excel. Gouv. van Slobbe vergezeld door familie en Mejuf. Kielstra en twee adjudanten vereerden de wedstrijd door hun tegenwoordigheid. Nadat de Gouv. aan de spelers werd voorgesteld verwelkomde hij hen hartelijk. Direct daarop nam het spel een aanvang en we zagen 10 min. mooi voetbalspel. Bij een goede voorzet van Evertsz gaf Suarez de Sur. keeper het nakijken. Nu volgden de aanvallen van de Sur. kant elkaar verwoed op.

Van beide kanten werden gevaarlijke aanvallen op het doel gedaan welke door de doelverdedigers handig werden afgeweerd. En zoo trad de rust in met 1—0 voor Cur.

Na de rust werd het spel enthousiaster.

Ongeveer na 9 min. spelen zette de center-voor van de Sur. de gelijkmaker.

De Sur. supporteurs waren niet te houden, en 3 min. later, toen Evertz bij een mooie draai van Rondijk het tweede doelpunt maakte kende de vreugde van het Cur. publiek geen grenzen. En een poosje daarna toen Leers met een mooi schot het 3de doelpunt maakte steeg een daverend applaus op dat minuten lang aanhield. De Sur. de moed niet verliezende deden een hoogst gevaarlijke aanval en plaatsten een mooi schot op het Cur. doel, welke Confesor handig wist op te vangen, maar toen hij de bal weg trapte sloeg de bal op een aanrennende speler en rolde in het net. De Sur. deden te vergeefs verschillende andere aanvallen. En toen scheidsrechter Elfrink het einde floot was het de tweede maal dat de Sur. door Cur. verslagen werden. Na de wedstrijd stelden de spelers zich voor de tribune. Dominé St. Aubin nam het woord en vroeg aan Zijne Excell om de Sur. spelers het geschenk te over handigen dat de C. V. B. voor deze gelegenheid aanbood.

Daarna nam Zijne Excell. het woord en feliciteerde de Cur. spelers met hun overwinning en sprak bemoedigende woorden aan de Sur. Nu nam de leider van het Sur. elftal Mr. Frickers het woord en bedankte de Gouv. voor zijn bemoedigende woorden welke hij aan hen gericht had.

Ook bedankte hij op zeer hartelijke wijze de C.V.B. voor *het geschenk* dat deze voor deze gelegenheid beschikbaar had gesteld.

Hr. Frickers zei ook dat het een groot genoegen voor hem was als *het geschenk* hier mocht blijven om ieder jaar als wisselprijs te dienen, voor wedstrijden tusschen Suriname en Curaçao.

Nu nam Mr. Goilo, Voorzitter C.V.B. het woord, prees de woorden van Mr. Frickers ten zeerste maar bood hem het geschenk weer aan als een souvenir van Curaçao. Een daverend handgeklap en gejuich liet zich hooren, waarna Zijn Excel. weer 't woord nam en de Sur. verzocht het geschenk mee te nemen en hij beloofde toen een wisselbeker voor wedstrijden, die gehouden zullen worden tusschen Sur. en Cur.

De wedstrijd werd prachtig opgeluisterd door de muziek van Scherpenheuvel.

Varia.

In de Vaticaansche stad is misdaad zoo goed als onbekend. Behalve een paar bommenwerpers die door de korhuiten van Mussolini bij den kraag zijn gepakt en door Italiaansche rechters onder handen zijn genomen, werden in de Vaticaansche stad door eigen gerechtshof slechts drie driefstallen op het tapijt gebracht. De laatste der drie was een Themistocle Simoni, die in het postkantoor aan een Fransche dame 'n beurs van zegge vijftig lire aan duiten en zegels afhandig maakte. Hij was spoedig „au bout de son role" om dat gezegde eens letterlijk te gebruiken: de dame kreeg haar geld terug en hij kon twintig dagen gaan zitten.

Toch zou het voorbarig zijn te beweren, dat de Vaticaansche gendarmes een gemakkelijk leventje hebben; er zullen weinig plaatsen zijn, die zoo druk bezocht worden als deze kleine stad. Van October 1933 tot April 1934 zijn er over de 100.000 toegangskaarten aan tijdelijke bezoekers uitgerijkt. In dit getal zijn niet besloten de pelgrims- en touristengroepen, noch de menigten die tot de pauselijke audienties toegelaten waren. Bovendien zijn er 1600 speciale verloven uitgerijkt voor den toegang tot de Vaticaansche tuinen. In deze getallen zijn evenmin ingesloten de bezoeken aan de musea, daar dezen een afzonderlijken ingang hebben, waardoor iedereen mag binnengaan. Het maximum van de bezoeken aan deze musea was 7.500 per dag en in het Heilig Jaar was het minimum 2000 per dag. Het minimum in normale tijden is 200. Onnoodig dus te zeggen dat de gendarmes hun handen vol werk hebben en het minime getal vergrijpen pleit zeker voor hun groote waakzaamheid.

Bij een begrafenis in China werd een radio aan de doodskist vastgemaakt en aangezet. Behalve deze muziek volgden twee orkesten met fluiten en horens de lijkbaar, waarvan ieder musicus een willekeurig lied ten gehoore gaf (allen te gelijk). Hierbij voegde zich het geween en geklaag van familie, vrienden en omstanders. Het „Requiescat in pace" zal er waarschijnlijk wel ontbroken hebben. Aldus een bericht uit Peiping.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 5 — 11 Augustus 1934

S.S	Aank.	van	Vertr.	naar
Stuyvesant	5	New-York	5	Amsterdam via Venezuela & Suriname
Tachira	5	New-York	5	Aruba, Maracaibo
Carabobo	5	Maracaibo	5	New-York
Frida Horn	5	Hamburg	—	Curaçao
Miranda	—	Curaçao	5	Maracaibo
El Libertador	5	Maracaibo, Aruba	6	Aruba, Maracaibo
Cotica	6	Amsterdam via Suriname & Venezuela	6	New-York
El Libertador	8	Maracaibo, Aruba	8	La Guaira
Baarn	8	Amsterdam	8	Costa del Pacifico
Flandre	8	Le Havre	8	Cristobal
Ruahine	8	N. Zealand, Cristobal	9	Southampton, Londen
Marques de Comillas	8	Barcelona	9	Cristobal
Barneveld	9	Costa del Pacifico	9	L'pool, R'dam & A'dam
Medea	9	New-York	9	Aruba, Maracaibo
Caribia	9	Hamburg	9	P. Barrios
Luna	10	Maracaibo	10	N-York via P. Cabello
El Libertador	10	La Guaira	10	Aruba, Maracaibo
Vestvangen	10	Paramaribo	10	New-Orleans
Frida Horn	—	Curaçao	10	Hamburg via Jacmel, Kingston & P. au Prince
Syra	11	Cristobal	11	Hamburg

---

verschilligheid en dan daaroverheen in een sfeer waarin zelfstandigheid, vooruitgang, leelijke slagwoorden zijn.

Weer anders was de opvatting der tante, de leerares. Ook zij hield van de vooruitgang en kon die tijdgeest niet geheel ontkomen. Maar in alle grootere vragen zocht ze bewust en met overleg een hooger liggende maatstaf, zoodat ze een zekere goedverlichte weg voor haar gedachten vond. In haar dagboek stond: „Meer dan elk ander mensch, mag zeker de opvoeder door de dwaallichten van den tijdgeest zich niet in een moeras laten lokken — betrouwbaar licht komt van Boven."

De bloote beentjes van kleine jongens en meisje maakten haar niet wrevelig, ja bij kleineren zag ze zelfs de nieuwe mode wel graag. Maar des te krachtiger streed ze er tegen bij grootere schoolmeisjes, zooals ze streed tegen elke bedenkelijke vrouwenkleeding, die ze voelde als een beschaming en beleediging van haar sekse.

Mode of niet: nu reeds nam ze zich voor om voor teergevoeligheid van haar petekind met haar schoonzuster den strijd aan te binden. Ze deed het zacht maar volhardend, speelde in den loop van 't jaar de dochter tegen de moeder uit, omdat ze haar eigen gevoelens en opvatingen in 't meisje wist te ontwikkelen. Maar keeren we tot Willi terug.

Tot zuiver verstandelijke beschouwingen en een duidelijk uitgesproken wensch naar korte kleeding, kreeg hij geen tijd, ook niet om 't voordeel te zien dat zijn in tegenstelling met die der rijkere kinderen beter beschutte tegen 't vuil van de straat en tegen de scherpe houten kanten in de werkplaats van zijn vader, want Alex verraste hem met een plan, 't voorstel om samen te worstelen.

Worstelen was een liefhebberij van Willi. Het bah! spande zijn zenuwen, de held ontwaakte in de jongen, zijn oogen bliksemden. Willi was bereid.

Volgens 't voorbeeld van Piet spuwde hij in zijn handen en eer Alex er aan dacht was hij beet gepakt en wel zoo hevig dat zijn zelfbewustheid wankelde, ondanks hij zijn tegenstander vast in de nek greep.

Alex vezamelde zijn krachten want overwinnen moest hij, vooral nu allen toekeken, zelfs de schrijnwerker.

Ze rukte elkaar rechts en links, naar voren, naar achteren.

Willi! — riep zijn moeder.

Maar Willi nam er geen notitie van. Hij kende die toon, 't was alleen een vermaning en gold vooral zijn kleeren.

Piet wilde Alex een beetje lichten. Maar zijn vader hield hem van de worstelende jongens af. De vertegenwoordigers van twee standen kampten met elkaar. Willi draaide zijn oogen naar Piet, zoodat 't wit heel groot werd. Toen wist Piet 't, dat Willi ging overwinnen en joeg de blaffende mops weg.

En werkelijk Alex viel neer en was overwonnen. Allex lachte luid op toen hij viel. Dat Max trouweloos meelachte, krenkte Alex bijzonder.

„Als ik spijkers in mijn schoenen had gehad, zooals hij daar, zou ik niet uitgegleden zijn! zei Alex en liep beschaamd weg. Dat hij op zijn rug een leelijke gedachtenis aan 't gevecht mee nam, bemerkte hij eerst toen hij thuis was. Van een toertje gaan rijden kon voor hem noch voor Max iets meer komen.

Ook Max verliet de tuin daar zijn moeder hem riep voor de vervelende pianoles. Daar vertelde hij breedvoerig van Willi's kracht, van de mooie spijkers in Willi's schoenen, van de boterhammen met kaas, dat Willi in den tuin mocht eten en dat Willi zoo kort haar had.

Ik wou dat ik Willi was, besloot hij, en zijn moeder was niet kwaad geworden dat hij zijn kleeren vuil maakte toen hij Alex legde, en Willi had ook een mooie hond" . . . .

Mevr. Limbach staarde den jongen aan en wist niet of ze lachen of kijven moest. Door eigen herinnering was haar niet bewust geworden hoe gemakkelijk iets in de kinderjaren een paradijs lijkt en ze kon zich niet goed voorstellen, dat arbeiderskinderen even goed gelukkig ja gelukkiger kunnen zijn dan haar kinderen, de kinderen van voorname en vermogende families.

„Jij domkop, zei ze, dat zijn ordinaire arbeiderskinderen, bij hun komt 't op een beetje zich vuil maken niet zoo nauw, die kinderen kunnen plomper en ruwer opgroeien. Zie liever hoe deftig 't toegaat bij den generaal thuis. Je brengt me dien Willi hier niet binnen, hoor je!"

Zoo deed die moeder, door ijdelheid verblind, 't tegendeel van wat ze wenschte: ze wilde haar zoon de toegang tot een volheid van geluk openen en ontnam 't kind de innerlijke tevredenheid, die 't tot waar geluk noodig had. In plaats van afgunst op voornameren, die door de bezoeken in het generaalshuis langzaam in de jongen werd opgewekt, in de kiem te smoren en met wortel en tak uit te roeien, zaaide ze tevens nieuw onkruid, de minachting voor de lagere stand.

Wel werkte dit gift nog niet dadelijk, want Max wenschte nog dikwijls dat zijn vader ook, timmerman was met een timmermanswerkplaats zooals Willi's vader. 't Was ook zoo heerlijk in die werkplaats en zooveel uren bracht Max er door in dat rijk van Willi, den geboren schrijnwerker. Er was daar zooveel te zien en te doen. Haast onuitputbaar was Willi's vindingrijkheid en de tante had gelijk als ze beweerde, dat Max in dat huis meer ontving dan gaf.

Enkele dagen na de komst der timmermansfamilie, vroeg de architect aan zijn zoontje:

Wel Max wat heb je nu vandaag bij de Follmans uitgevoerd?

„We hên speeld!" was 't antwoord en de naglans van vreugde lag nog op 't blije gezicht van 't kind.

Wat zeg je daar? riep de moeder verontwaardigd. Zegt men: „We hên speeld? Zie je nu zelf, Maria, wat hij bij dien Willi leert? 't Is wat moois. Daar gaat al onze moeite om hem fatsoenlijk te leeren spreken.

De leerares onderdrukte elk teeken van heimelijke pret — ze hield erg van de gewone volkstaal — en zei:

Hoe zegt men dat bij ons?

We hebben gespeeld.

Ja dat is goed. Wat je daarstraks zei is volktaal.

Wat heb je dan speeld? vroeg zijn vader in een mengsel van kwaad zijn en pret.

„Eerst stopje, daarna . . .

„Stopje?" Wat is dat voor een spel?

„We hebben ons verstopt".

„Dan heb je verstoppertje gespeeld."

„Als hij de gewone volksuitdrukkingen goed leert, kan hem dat later van pas komen meende Maria.

„Je moet hem noodig in bescherming nemen. Hij blameert ons huis in fatsoenlijk gezelschap," riep Mevrouw Limback geërgerd, ze dacht aan de generaals familie. Uit de school brengt hij al genoeg mooie volksmanieren mee van jouw mooie volkstaal! . . "

Deze uitdrukking „jouw mooie volkstaal" kwetste de leerares niet en zacht antwoordde ze: „Hier moet Max natuurlijk fatsoenlijk Hollandsch spreken, maar laat hem in den omgang met Willi gerust in de volkstaal praten en als er ook eens een volksuitdrukking in zijn goed Hollandsch komt — vergeef me Julie, ik beschouw het geval als leerares — 't voordeel is grooter dan 't nadeel.

„Ik vind," besliste de moeder, „dat die boerentaal naar de mest ruikt, ik wil ze hier niet hooren!"

„Komt tijd, komt raad", dacht de leerares en ging zwijgend naar haar kamer.

Max had gelukkig 't gesprek niet bijgewoond, stil was hij de deur uitgewipt en bouwde met Willi stallen voor „peerd, schaapke en andere dierkes."

't Duurde niet lang of hij bracht zijn vriendje mee naar huis ondanks het verbod van zijn moeder. 't Was toch eigenlijk ook een plicht en de moeder was zeer vriendelijk voor Willi en tracteerde hem overvloedig volgens haar vrijgevige natuur, op fruit. Een boterham had de jongen op 't strenge bevel van zijn moeder absoluut geweigerd. Maar wat was hij stil, links en zuinig met zijn woorden. Gewillig deed hij alles wat Max maar wilde, opmerkzaam hoorde hij naar alles wat Max te vertellen had, Max die hem trotsch allerlei dingen liet zien, groote en kleine. Schuchter keek hij rond of hij de dingen afzonderlijk niet opmerkte, toch nam hij alles nauwkeurig in zich op en vertelde later alles haarfijn aan zijn moeder.

Maar gemoedelijk was 't boven niet geweest, hij benijdde zijn rijke vriend niet, honderd keer liever was hem zijn vaders werkplaats als die mooie kamer daar boven. Daar wist hij niet wat met zijn armen en beenen te beginnen, maar in de werkplaats, kon hij al zijn krachten geven.

Nee hij wilde niet ruilen en als Max niet bij hem kwam — wel dan moest hij naar boven blijven, hij Willi zou zich niet vervelen.

Heel anders ging 't Mientje. Elsje was voor haar alles en was Elsje niet bij haar, dan was zij bij Elsje. Bij de Limbacks was 't toch zoo mooi en ze hadden daar zoo heerlijk lekkers.

Slechts één ding gaf vrouw Follman zorg: honderd maal per dag wiesch ze 't kleine gezichtje en de handjes van Mietje en 't Zondagsche jurkje werd eerder dan men gedacht had, haar daagsche.

Zoo vervloog de eene week na de andere en de verjaardag van held Max naderde. Mevr. Limbach bereidde voor dien groote dag een kinderfeest voor. 't Vieren van de naamdag vond ze van minder belang wel ging die dag niet geheel ongemerkt voorbij, maar de verjaardag was voor haar van grooter beteekenis, terwijl de leerares meer de naamdag vierde, ze vond dit veel katholieker en gaf dan ook kleine geschenken en een mooi spreukje.

Max had al met Willi over 't feest gesproken en vroeg zijn moeder Willi uit te noodigen. Maar zij weigerde en hield die weigering vol ondanks al zijn soebatten en tot zijn niet geringe verwondering.

„Willi past niet bij de kinderen die we gevraagd hebben", verklaarde ze. En zelfs tranen hielpen niets. Ze zou de kinderen achter een stuk taart sturen.

De uitgenoodigde kinderen kwamen met bloemen en kleine cadeautjes en Eefke zei een klein versje op. De koffietafel was overladen met zoetigheid, de kinderen aten er overdadig van. Daarna werden ze getracteerd op kelkjes zoete wijn. De kinderen moesten volop vreugde hebben en zich een beetje uitleven. Er werd ook allerliefst gedanst. Bij 't spelen konden ze bonbons winnen gevuld met likeur. Dat mocht vooral Dr. Stein niet te hooren komen en 't ging ook rechtstreeks in tegen de mooie woorden die Mevr. Limbach op een damesvergadering gesproken had. Ook wist men dat de aristocratische generaalsvrouw hiertegen was. Maar bij de voorname ouders der andere kinderen zag men zoo nauw niet en zelfs had Max laatst zooveel rumboonen gekregen dat hij er nog mee naar huis had gebracht.

„O zoo'n klein beetje zal niet schaden," zei Mevr. Limbach, 't verhoogt de vreugde der kinderen en we kunnen niet gierig schijnen.

Maar de overmoed der kinderen groeide er door en toen op eens twee wijnglaasjes gebroken werden, lachten allen zich tranen — vandaag kregen ze immers geen standje.

Tante Maria liet zich niet zien, daar ze in zulke omstandigheden met de beste wil geen vroolijk gezicht kon zetten. Alex werd op tijd gehaald. De andere kleine gasten bleven langer dan ze van hun ouders mochten omdat Mevr Limbach ze nog wat bij zich hield met de belofte dat zij ze zelf wel bij hun familie zou verontschuldigen. Zoo werd 't eerst stil in huis toen de avond in viel.

„'t Is fijn geweest! zei Mevr. Limbach, maar omdat haar schoonzus Maria hierop niet inging verliep eindelijk de dag in een zekere ontstemming.

Den volgenden dag kregen Willi en Mientje hun taart. Vrouw Follman lachte. Ze was niet kwaad — nee en een uitnoodiging zou haar in verlegenheid gebracht hebben.

Mientje deelde vrijgevig uit en at de rest zelf op, zonder veel aandacht. Wili ging er mee naar zijn lievelingsplekje in de stille werkplaats en at langzaam in gedachten zijn lekkers te midden van zaagsel en gereedschap. Wat had hij dikwijls zulk lekker snoep in de winkels gezien en nooit geproefd. Zoo heerlijk — zoo moest 't wel in de hemel zijn. Onder 't snoepen groeide zijn eerbied voor 't deftige huis, en zijn vriendschap voor Max.

De verjaardig van Elsje werd stiller gevierd. Eén kinderfeest per jaar was genoeg. Max was de oudste, hij had dit voorrecht, hij was toch ook de lieveling van zijn moeder! Vrouw Follman hield er niet van om een kind voor te trekken, haar kinderen waren haar allemaal even dierbaar. 't Jaar daarop kwam er weer heerlijke taart maar 't daarop volgend jaar niet, toen was Max ziek. In 't vierde jaar dat de Follmans daar woonden was Mevr. Limbach bekeerd. . . Ook was tegen dien tijd de vriendschap tusschen Max en Willi bekoeld. Max was op 't gymnasium, had nieuwe vrienden en begon zijn vroegere vriendschap kinderachtig en vervelend te vinden. Des te meer zocht hij de generaalszoon en hij vertelde zijn aandachtig luisterende moeder alles wat in dat „voorname huis" voor viel. Alles wat daar gebeurde was voorbeeldig tot een opmerking, toevallig gehoord, als een koude waterstraal al die vurige vereering bluschte. Men had gezinspeeld op „die ijdele mevrouw met haar zich opdringende zoon" en ineens zag Mevr. Limbach in dat haar kind in al die jaren er slechts als speelgenoot geduld was. De kindervriendschap hield op. Later bleek Max uit die voorname omgang enkel onvervulbare wenschen te hebben overgehouden, die in 't huis van de architekt meer onaangenaamheden brachten, dan de moeder zich ooit vroeger gedroomd had.

Wordt voortgezet.